Nagyvárad, 1902. VIII. évfolyam. 103. szám. Vasárnap, május 4.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor.
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVARAD, május 3.

Társadalmi őrültség.

Ismét egy áldozat. Egyiknek vérét még be sem issza a szomjas föld s már a másik szerencsétlené ujra pirosra festi azt. És mindez miért? A társadalom őrültségeért. Vagy józan-e az a társadalom, a melyik — hogy ha valamelyik tagját olyan támadás éri, melynek igaztalan, jogosulatlan voltáról szentül meg van győződve — mégis kimondja, hogy ezt az igaztalanul bántalmazottat csak ugy sorozza tovább is tagjai közé, ha balszerencséje betetőzéseül még életét, esetleg családja boldogságát is koczkára dobja.

A véletlenre bizza az igazságszolgáltatást. És a véletlen keze megadja rendszerint a kegyelemdöfést. Az igaztalanul bántalmazott testébe beletéved a gyilkos golyó . . . és akkor a mélyen tisztelt társadalom, a mely a szerencsétlent a halálba kergette, összecsapja kezét, odaáll áldozata koporsója mellé s krokodilkönyeket hullatva mondja: »Szegény, szerencsétlen ember, hát érdemelted te ezt?«

Óh te farizeus társadalom! Hát nem te miattad vérzett el a szerencsétlen? Hát nem a te őrültségednek tudható be pusztulása?

Te könnyelmüen bánsz el tagjaiddal, mert jól tudod, hogy az ember társaslény és igy téged nem nélkülözhet. Jól tudod, hogy te vagy az ár, melylyel uszik a legtöbb ember s ez tesz elbizakodottá. Elbizakodottságod őrjöngéssé fajul akkor, a mikor kimondod, hogy ha tagjaidat bántalmazzák, hát ne a bántalmazó részesüljön megérdemelt büntetésben, hanem az, a kinek a véletlen kedvez.

Nem az igazat véded te, hanem a szerencsést, nem a jellemet öleled magadhoz, hanem az erőt, az ügyességet. A ki vigasztalásodra szorulna, annak előbb azt mondod: Jól van, megvigasztallak, de lássuk előbb, vajjon szerencsés vagy-e? Annyit azonban már előre is megigérsz neki, hogy szerencsétlensége esetében elmégy a temetésére.

Valóban pompás vigasztalás!

Azt hiszed tagjaidról, hogy azok hitvány pénzdarabok, melyeket a levegőbe dobni szokás s kiváncsian várni, vajjon irással vagy fejjel esnek-e lefelé? vajjon talpra esik-e a jelölt vagy bezuzott fejjel terül-e el a földön?

Mélyen tisztelt nagyképüsködő társadalom, kérlek alázatosan: jöjjön meg az eszed!

El azokkal a hősökkel, a kiknek gárdája kifizetetlen adósságai révén kereskedőkkel mondat csődöt, tisztességes embereket kerget krakélerségével a másvilágra s naiv leányokat taszit a becstelenség fertőjébe és a kikről ma még mélyen tisztelt társadalom mégis az a véleményed, hogy kifogástalan gavallérok, mert ügyesen és szerencsésen forgatják a kardot, sütik ki a fegyvert.

Ha a büntető törvénykönyv paragrafusai nem huzzák a hurkot a nyakukra, tedd meg te azt mélyen tisztelt társadalom.

Mondd ki esetről-esetre, hogy kinek van igaza s ki a komisz ember. A ki komisz, arra süssd rá a komiszság bélyegét azzal, hogy szüntess meg vele minden érintkezést, zárd ki tagjaid közül s ezzel már egyszersmind igazságot, elégtételt szolgáltattál a másiknak is, akár szóval, akár tettel irányult is ellene a gazember merénylete.

Ne a nyers erő, ne a testi ügyesség, ne a véletlen győzzön többé, hanem az igazság, melyet ne a kard pengéje, sem nem a pisztoly csöve osszon, hanem komoly, becsületes tagjaidnak komoly, becsületes, ellenmondást nem türő itélete.

E. K.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 3.

Gróf *Apponyi* Albert elnök megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elnök bejelenti, hogy a mai ülésen három interpellácziő lesz, melyeknek tárgyalását két órára tüzi ki.

Pichler Győző a napirendhez kiván szólani. Kéri a Házat, hogy tekintet nélkül a tárgyalás menetére, az interpellácziók tárgyalását 1 órára tüzzék ki. (Helyeslés a szélsőbalon.)

A jobboldal ellenmondásai után elnök a Házat megszavaztatja s a többség Pichler inditványát elveti.

Ezután a pénzügyi tárcza folytatólagos tárgyalása következett, melynek elején a miniszterelnök szólott még a napirend előtt.

Széll Kálmán: Az 1901. XXVI. t.-cz. alap-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

É v a.

A híd alatt, a forró árnyékban két gyerek működött a nagyszerü porondban. Az egyik, Jankó, a tiszttartóék Jankója, a csizmáját is lehuzta, hogy a várát annál akadálytalanabbul épithesse fel. Az egyik csizmája ott állt a várerődítvények között, mint egy aránytalanul nagy gyárkémény, a melynek ismeretlen okból kialudt a tüze; a másik a viz mellett feküdt; nyilván inni szeretett volna.

A Jankó várával szemben merész épitmény emelkedett. Első tekintetre krumplibuczkának lehetett volna tekinteni, de ha közelebbről megnézte az ember, hát akkor látta, hogy egy hegy, pompás szorosokkal és utakkal. Ha hinni lehet Jóskának, az »Alpesek« hegye lett volna. Egy késöszülött szarvasbogár igyekezett keresztül rajta, makacsul kikerülve az utakat, s untalanul visszavesve az aljba, de Jóska által untalanul visszahelyezve oda, a honnan leesett.

A tiszttartóék Jankója, egy kis sápadt, csöndes fiu, ott állt a vár előtt s állát a tenyerébe támasztva kontemplált. Olykor kimérte a távolságot a »hegyek« és »a vár« között. A szarvasbogár indult lefelé, hanyatthomlok szánkázott le a havas oldalán: igen is gyorsan jött. A veszély nagy volt.

Ekkor azonban Jankó oda lépett a viz mellé, belemélyesztette kezét a finom porondba s egy jól kiszámitott kanyarintással hatalmas árkot huzott a vár körül; nyomban belefutott a viz s vidám csörgedezéssel szaladt el a falak mellett.

A hidról taps hangzott le. A fiuk egy-egy pillantást vetettek oda. Ott fent a karfára könyökölve nézte a mérkőzést a rektorék leánya, egy eleven szemü, de kevés beszédü kis hölgy. S valljuk meg, hogy a versenyre, a mely idelent oly élet-halálra ment, nem kis hatással volt az, hogy ő ott volt a hidon. A két fiu neki dolgozott, de azért tudomást sem látszottak venni róla.

— Hidat fogok csinálni a rongyos árkodra, — mondta Jóska, — s mégis véged lesz.

— Csinálhatsz, — válaszolt a »mérnök«, — de ő (a szarvasbogár) nem fog rámenni. Csak azt igérd meg, hogy nem segitesz neki.

— Igérem.

A híd egy percz alatt készen volt két kóróból.

A bogár meg is érkezett a hídhoz, megtapogatta a tapogató szerszámaival s bölcsen oldalt kanyarodott.

Jankó csöndesen elmosolyodott s félszemmel felnézett a hídra.

Jóska azonban hirtelen árkot kapart a szarvasbogár körül s az egy szigeten találta magát; nem mehetett másfelé, csak a hidacskára.

— Meg vagytok verve! — Szólt most diadalmasan, lehasalva az árka mellé.

— Meglátjuk, várjunk! a vár még mindig erős, — válaszolt Jankó s leült ő is.

A lány lejött a hidról s közéjük telepedett. Tudomást sem látszottak venni róla.

A szarvasbogár azonban makacsul elkezdett mindenütt belemászni a vizbe s mindenütt visszamászni belőle; de a hídra nem ment.

— Jó, jó; csak várjunk.

Várták. A nap átjött a hidon s forró sugarakat öntött a hátukra.

A gyermekek figyelmesen nézték a bolond bogarat. Jankó mosolygott. Jóska olykor közel állt ahhoz, hogy egy jól irányzott ökölcsapás-

BOROS I. **órás és ékszerész** ajánlja dús választéku raktárát a n. é. közönség szives figyelmébe a hol is mindennemü arany és ezüst ékszerek, különféle zsebórák és a legváltozatosabb kivitelü inga-órák a legjutányosabb árak mellett szolgáltatnak ki. Ugyancsak mindenemü szakba vágó javitások a legolcsóbb árak ellenében eszközöltetnek.
A tisztelt vevőközönség becses pártfogását kéri mély tisztelettel **BOROS I. órás és ékszerész.**

ján bejelenti, hogy a *konzuli biráskodásról* szóló törvény 1902. junius elsejével életbe fog lépni.

Kéri ennek tudomásul vételét.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

A helytelen adórendszer.

Papp Elek: Egyetlen fegyver van kezében, melyet a kormánnyal szemben használhat: az igazság. Az adórendszer helytelenségéről beszél. A sok adózás a népet teljesen a tönk szélére juttatja, elszegényiti. (Ugy van a szélsőbalon.) Ez pedig nem válik az ország előnyére.

Az adózási rendszer helytelensége leginkább a kereseti adóknál tünik ki. A nép nem meri bevallani keresetét és igy teljesen téves alapokon nyugszik az. A földadó az egész Európában nálunk legnagyobb. A föld ma nálunk 3515 %-al van megadóztatva, mely csak nem 96 millió koronát tesz ki. Ha ezekhez még hozzá tesszük azokat az adókat, melyek szintén a földet terhelik, mint a II. oszt. kereseti adó 2 %-je, utadó községi, vizszabályozási stb. adókat, ugy a földet ma több mint 50 % adó terheli. Az államháztartás fenntartása csak egy osztály, a földmivelő osztály vállaira nehezedik. Ez pedig helytelen politika. (Ugy van! a szélsőbalon.) A kataszterről szólva, a megadóztatás helytelen és megbizhatatlan alapjának tartja azt. (Helyeslés a szélsőbalon.) Az általános jövedelmi pótadónak kivetésénél az az uzus van, hogy minden adó, melyben krajczárok is vannak, a krajczárok egy forinttá egészittessenek ki. Pld. Ha egy szegény ember 1 frt 10 krt fizetne, két forintot kell fizessen, mert ki kell a krajczárokat egy forinttá egésziteni. Hát méltányos és igazságos eljárás ez? A tőzsdeadót nem tartja helyesnek, mert nem magának az üzletnek, hanem csak a papirok forgalmának megadóztatása az. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A hitbizományokat, mivel azok különb jogokat élveznek, jobban meg kell adóztatni. A hitbizományok csak károkat és nem hasznot hoznak az államnak. Tulajdonosaik rendszerint külföldön tartózkodnak és ott költik el pénzüket.

Követeli a hitbizományok különleges megadóztatását. (Helyeslés a szélsőbalon.) A költségvetést nem fogadja el. (Eljenzés a szélsőbalon.)

Bizony Akos: A pénzügyminiszter tegnapi válaszát Buzáthnak nem helyeselheti. A létminimum behozása csak akkor fog megfelelni, ha az minden adónemre kötelezőnek lesz kimondva. (Ugy van! a szélsőbalon.) A megadóztatás joga nem csak arra szükséges, hogy az államháztartást biztositsa, hanem szocziális reformokra is.

A házadóról szólva, két tekintetből birálja azt, a házbéradó és házpótadó. Igazságtalannak tartja, hogy a községekben házbéradót fizetnek azok is, kik a lakrészüket maguk használják. (Ugy van! a szélsőbalon.) A másik házadó kivetése is helytelen. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Az egyenes adó reformja.

Vázsonyi Vilmos: Az egyenes adó reformjával óhajt foglalkozni. Az osztrák adórendszer teljesen azonos volt a mienkkel 1896-ig. Akkor az osztrákok megváltoztatták azt, felhozván okul, hogy csak ugy képesek az ipart és kereskedelmet a szomszéd tartományok versenyétől megmenteni. Ebből világos, hogy nálunk is csak ugy fog az ipar és kereskedelem fejlődni, ha önálló vámterületünk és más adózási rendszerünk lesz. A pénzügyminiszter megigérte volt az adóreformokat, ámde amint beszédeiből kivette, az nem lenne más, mint az osztrák reform leforditása. Es csak egyben különbözik az osztrákétól, a létminimum kérdésénél.

A miniszter a létminimumot nálunk 30 frtban állapitotta meg, mig ugyanekkor és ugyanaz Ausztriában 60 frt. Ez tehát azt mutatja, hogy mig az osztrák ember 60 frtból él meg, ugyanakkor a magyar embernek 30 frtból kell megélnie. Hát hol itt az igazság? Egyáltalában a miniszter szereplése ez irányban olyan szinpadiasan hat reá. Sürgeti az adóreformokat. Az nem baj, ha általuk emelkedik az adózás, mert az adóreformok nem oda irányulnak, hogy az állam keves bb adót kapjon. Hanem egyenletes elosztás mellett ugy a nép, mint a kormány javára. Az adókivetők mindig ujabb és ujabb adónemet akartak behozni. Igy például egy speciálisa ennek a polgári korpótlék. Azok az urak megcsinálják a nagyobb adókivetést s aztán játszanak a makacsolásra. Akik élelmesek, azok elmenekülnek az adóteher elől, de a gyámoltalanok nyögnek alatta. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a balon.)

Lukács Gyula kifogásolja az adókivető bizottságok müködését. Példákat sorol fel, melyek azoknak helytelen eljárásait tüntetik fel. A bizottságok csak az állam hasznát tartják szem előtt, pedig az adózó polgárok érdekeit is meg kellene védeni. (Ugy van! a szélsőbalról.)

A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés).

Elnök: Miután több szónok nem jelentkezett, a vitát bezárom.

Következik a pénzügyi tárcza részletes tárgyalása. Előbb azonban a pénzügyminiszter kiván szólani. (Halljuk! Halljuk!)

A pénzügyminiszter válasza.

Lukács pénzügyminiszter válaszol az elhangzott beszédekre. Mindenekelőtt kéri, hogy csak akkor itéljenek, mikor már meg lesz a substatum. Vázsonyinak válaszolva kijelenti, hogy az osztrákok maguk nincsenek megelégedve az uj progressziv adórendszerrel. Egyet ért a szólókkal abban, hogy az adóreformok sürgősek. Ámde egyrészt óriási terjedelme miatt késik az, másrészt pedig azért, mert a földadó pedig kapcsolatban van a kataszterrel. Harmadik oka annak a megfontolása, hogy az a bevétel csökkentésére fog vezetni s ezért nagyon megfontolandó. Ami a mai adóreformok helytelenségéről mondottakat illeti ő is osztja abban véleményét, hiszen éppen azért tervezi az adóreformot. Tulhajtásokba még se kellene menni. Ilyen tulhajtás Papp Elek több állitása a földadóról. Nessi tegnap az adók tulságos magasságáról szólott. Igen, emelkedik az, de nem az adóemelés következtében, hanem a rendes fejlődés kapcsán. A kataszterről szólva bebizonyitja, hogy igenis törvényes azon alapon való adózásunk.

Kéri a költségvetések elfogadását. (Hosszantartó helyeslés a jobboldalon).

Lukács Gyula: Fenntartja állitásait, a miniszternek válaszát nem fogadja el, mert nem tartja azt kielégitőnek.

Nessi Pál: Szintén nem fogadja el a miniszter válaszát.

Ot percz szünet.

Ülés végén az interpellácziókra került a sor.

I.

A Maros-hid.

Barabás Béla az Arad városi és az aradi vár között levő Maros-hid és ezzel kapcsolatos ártéri hidak rossz állapotára hivja fel a kormány figyelmét, mert a veszély minden pillanatban bekövetkezhetik.

A kormánytól, tekintve a veszélyt, sürgős intézkedést követel.

II.

Az opera igazgatója.

Interpellácziót a belügyminiszter urhoz:

1. Igaz-e, hogy az intendáns a volt operaházi igazgatót teljesen használhatatlan

---

sal agyon verje az egész gyáva hadsereget; a leány, valljuk meg, inkább a várbeliek pártján volt. Közelebb is ült Jankóhoz.

Egyszerre belenyult a vizbe s kivett belőle valamit. A két fiunak felvillant a szeme.

— Mogyoró, — mondta Jóska s felugrott. — Hadd lám!

A kezébe vette s figyelmesen vizsgálta.

— Gyönyörü barna a szeme, — vélte Jankó tovább, — mindensetre idei és már érett. — Fiuk! — tette utána, de nem szólt semmit.

— Fiuk! — folytatta a felhivást a másik s ő sem szólt egyebet.

— Menjünk mogyorót szedni! — fejezte be a felhivást Jankó. — Menjünk mogyorót szedni, fiuk!

Azzal kirántotta a váreröditmények közül a csizmáját s felhuzta.

Indultak. Mind a ketten ráléptek a várra és a hegyre.

— Hát én? Én mehetek? — kérdezte a lány.

— Jöhetsz, ha akarsz, — felelt neki Jankó.

— Mindenesetre jöhetsz, mert te a feleségé vagy Jankónak, mondotta Jóska, — ki már a patakban lubiczkolt felfelé.

Utánuk indult hát a lány is; előbb azonban betemette az árkot, hogy a bogár elmenekülhessen.

A hegy mögött vihar készült, hanem ők nem vették észre, annyira belemerültek a beszélgetésbe. Tudományos kérdések forogtak szóban: az első latin igeragozás rejtelmei, a melyekhez a leány nem értett ugyan, de tapasztalnia kellett, hogy az »ura«, a sápadt gyerek, pompásan áll bennök. Jóska ellenben többször kénytelen volt megadni magát; azt mondta, hogy a nagy vakáczión neki nincs kedve efféléket tartani a tejében s melégszik azzal, ha annak idején ismét előveszi. A leány büszkeséggel tekintett az »urára«, s azt gondolta, hogy igen j választott.

Ezalatt azonban a hegy mögül hatalmas felleg tolakodott fel az égre s egy hirtelen csattanás után hatalmas cseppek kezdették verni az erdőt.

A gyermekek felugráltak. A fiuk összeszedték a czókmókjaikat. A leány sirni kezdett.

— Fussunk, — szólt Jóska — s belenyomta jól a szalmakalapját a fejébe, hogy el ne fujja a szél. Kézen fogta Jankót s a leányt és indulni akart.

— Megállj, ne fussunk, — szólt a kis tudós, — a villám nem szereti a futó embereket.

— De itt bőrig ázunk.

— Inkább ázzunk, — válaszolt és elmaradt tőlük. A leány gondolkozott egy perczig s ő is visszamaradt az »urával«.

— No, jó, hát én majd megvárlak az erdő alatt, a pusztaháznál, — mondta nekik Jóska; azzal még jobban felgyürte a nadrágját s eltünt a bokrok mögött.

A vihar teljes erővel kitört, valóságos zápor ömlött az erdőre, melynek sulya alatt meghajlottak a lombok. Hatalmas mennydörgések csattogtak a hegy felett. A mi barátaink azonban csak lassan haladtak előre, mert a tudományos férfiu minden nagyobb villámnál megállott, nehogy magára vonja. Minthogy azonban a villámok mind sürübbek lettek, sirva fakadt ő is s ugy érkeztek le az erdő alá. Az egész völgy sürü homályban volt; a patak nagy buborékokat vert s a vihar most tört ki csak teljes erejében.

Jóska már rég az eresze alatt volt a pusztaháznak s vigan integetett a párnak, hogy csak siessenek ők is.

Jankó azonban megállott a réten.

— Ne menjünk oda, Annuska, — mondta a leánynak, — a villám szereti a pusztaházakat.

Azzal leguggolt a locsogó vizes fübe s behuzta a fejét a vállai közé.

Jóska kiabált nekik valamit az eresz alól, de a rengeteg zugásban nem hallszott semmi.

— Az Istenért, hajolj le, vagy ülj le! — kérte Jankó a leányt egy ujabb mennydörgés után, — még megüt a villám.

A leány melléje térdelt s közel simult hozzá.

A fiu ekkor elsápadt. Most jutott eszébe, hogy a zsebében *vasak* vannak. A vas pedig vonzza a villámot.

Kezdte elhajigálni magától a szegeket.

Ekkor Jóska a fejére huzta a kabátját, oda jött hozzájuk, mert azt hitte, hogy valami bajuk esett. Látta, hogy mint dobálja el magától a

egyénnek jelentette ki és éppen ezért még szerződésének letelte előtt szabadságolta ?

2. Igaz-e, hogy a miniszter ur az intendáns előterjesztésének ellenére Mészáros Imrét évi 8000 korona fizetéssel az operaház állományába kinevezte.

3. Igaz-e, hogy Mészáros Imrének még foglalkozási köre sincs, mert egyrészt az állások be vannak töltve, másrészt a jelenlegi nem is lesz, mert az intendáns, mint használhatatlan egyént alkalmazni nem is akarja ?

4. Mit szándékozik a belügyminiszter ur tenni, hogy ez a visszás helyzet, mely szerint egy használhatatlan és ez idő szerint foglalkozásnélküli állásból egy igazgató 8000 korona fizetést huz — orvosoltassék. *Zboray Miklós.*

III.

A trónörökös kisérete.

Pichler Győző a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

1. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös főudvarmesterén kivül egy-egy magyar, német, cseh és lengyel főur is mint diszkiséret londoni és madridi utazásában részt vesznek.

2 Ha van tudomása, szándékozik-e a magyar állam önállóságát sértő e cselekedet ellen erélyesen tiltakozni.

3. Van-e elszántsága a miniszterelnök urnak arra, hogy nemzeti jogaink megvédését akár a kormány-kérdés felvetésével is fedezze.

Széll Kálmán először Zboray Miklósnak válaszolt.

Pichler (türelmetlenkedik): Választ szeretnék már én is hallani. Ki fogja Magyarországot a trónörökös angliai utazása alkalmával képviselni ?

Széll Kálmán: Tudomásom szerint magyar részről Festetich Tasziló gróf, osztrák részről pedig Schwarzenberg herczeg helyett, gyásza miatt, más valaki kiséri a trónörököst Londonba. Ha azonban osztrák részről többen is csatlakoznának, a magyar kisérő nem olvad be a többi osztrák, cseh és lengyel főurak közzé, hanem külön fogja reprezentálni Magyarországot. Mert a trónörökösnek eszeágában sincs olyan osztályozást csinálni, mely a magyar államiság elhomályo itását czélozná.

Mielőtt tehát részletesen foglalkoznánk a dologgal, megvárandók a hiteles értesitések, mivel a magyar hirlapok a »Neue Freie Presse«-ből czitálták a hirt, melyben a közvélemény meg sem jelent.

Pichler: A hirt igaznaktartom, mert utolsó pillanatban, *rendeletre lett* a bécsi lapokból kihagyva.

Széll Kálmán válaszát a többség tudomásul veszi.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósitónktól. —

Budapest, május 3.

Két hete már, hogy *Horánszky* Nándor volt kereskedelemügyi minisztert eltemettük és utódja hivatalosan még mindig nincsen kinevezve. Miniszteri kinevezés ilyen hosszu ideig nem vajudott még soha. Beavatottak szerint azonban a kérdés most már megoldatott, nehány nap még és a hivatalos lap publikálni fogja *Láng* Lajosnak kereskedelmi miniszterré való kinevezését.

* * *

Sok szó esett róla, hogy *Széll* Kálmán kormányelnök a jövő kereskedelmi miniszterét illetőleg olyan igen nagyon titkolódzott. Es néma maradt a miniszterelnök még intimusaival szemben is. A kormányelnök erről a magaviseletéről azt kolportálta a politikai pletyka, hogy a király zokon vette volna, hogy mindennemü előterjesztésről a lapok korábban értesülnek, semmint az előterjesztés megtétetett. Es a felség ennek a dolognak immár kifejezést is adott.

Széll Kálmán *Hegedüs* Sándor lemondási szándékát jelentette a királynak most februárban, a mire a felség mosolyogva jegyezte meg:

— *Tudom, tudom. Már a mult héten olvastam a lapokban.*

* * *

A mint azt a multkoriban megirtam, *Széll* Kálmán *Lukács* László pénzügyminiszterrel is tárgyalt, abban az irányban, hogy Lukács venné át a kereskedelmi tárczát. A pénzügyminiszter ezt visszautasitotta, a mire *Széll* Lukács bizalmas barátaihoz fordult, hogy őt az átvételre rábeszéljék.

Lukács azonban barátaival szemben is hajthatatlan maradt és álláspontját megokolván hozzáfüzte:

— *Egyébként is azon gondolkodom, hogy végleg nyugalomba vonuljak, csak az alkalmas időpontot várom.*

* * *

A Bánffy-Tisza gárda *Tissa* István grófi miniszterségét lanszirozta nagy erővel és harczba vitte mint már olyan gyakran ezuttal is a felség személyét. Egy az udvarhoz közel álló bécsi lapban világgá kürtöltették, hogy a király annak az óhajának adott kifejezést, czélszerü volna Tiszát a kereskedelmi tárczának megnyerni. Persze ez a dolog nem hatott, mert mértékadó körökben az a felfogás, hogy *Tissa* István ilyen exponált állást nem foglalhat el mindaddig, a mig a vezetése alatt álló iparbank ügyei teljesen rendezve nincsenek.

* * *

A tárcza körül folyó harcz sok ellentétet domboritott ki. Igy éles diskurzus folyt *Apponyi* Albert gróf és Andrássy Gyula gróf között, amikor Andrássy szemére lobbantotta Apponyinak, hogy a volt nemzeti pártiak a megüresedett tárcza betöltésénél döntő szót akarnak gyakorolni és szinte zsürivé tolják föl magukat. Végezetül is Andrássy igy fakadt volna ki:

— *Hiszen elvégre is nem bánnám, ha közületek választhatnánk, csak volna megfelelő emberetek.*

Jászó a főkegyuri jog történetében.

Tegnap már megemlitettük, hogy dr. *Tóth-Szabó* Pál premontrei főgymnáziumi tanár és történetiró tegnapelőtt érdekes felolvasást tartott a Magyar Történelmi Társulat ülésén Budapesten.

A felolvasás tartalmát a következőkben ismertetjük:

Bevezetőül a királyi kegyuri jog állapotát, keretét, természetét rajzolta meg a XIII. és XIV. századokban, Jászó királyi monostor volt, király alapitotta s ellátta mindazzal a kiváltsággal, a melyet abban a korban a királyi monostorok élveztek. IV. Béla király 1255-ben, Torna-várában kelt hires oklevelében, a mely lényegében alapitó-levél, ugyan nem rendelkezik a kegyuri jogokról; de a későbbi oklevelekből, meg a szokásból az derül ki, hogy a kegyuri jogot IV. Béla magának és utódainak tartotta fönn. Mindazáltal már a XIII. évszázad folyamán megtörtént, hogy némelyek jogot formáltak a kegyuraságra, a mikor aztán III. Endre az ilyen törekvéseknek azzal vágta az utját, hogy Jászó kegyuraságát expressis verbis magának és utódainak, minden esetben a koronás magyar királynak tartotta fönn. Ez a kikötés azonban nem érintette a konvent prépost választó-jogát; a prépostot mindig a konvent tagjai választották s a király csak jóváhagyta és megerősitette a választást. A XIV. században a választás helyett, bár nem min-

---

szegeket Jankó; de nem szólt semmit. Kézen fogta a leányt, hogy magával vigye. Az azonban nem mozdult, csak görcsösen sirt.

— De hát az Isten áldjon meg, jöjjetek be innen.

— Nem, nem! tiltakozott a másik fiu. Hagyj békét Annuskának, ott baj lesz.

Jóska nem is igen biztatta tovább őket.

Hanem egy ujabb dörgésre Jankó kezdte eltávolitani magától az értékesebb érczneműeket is: névszerint egy bicskot.

— Csak nem dobod el azt is ? Megrozsdásodik a vízben.

De biz azt is eldobta egy ujabb villámlásra.

Jóska felvette a földről és zsebre dugta.

— Egy hét mulva majd visszaadom.

— Jó, jó; csak menj most innen vele, szepegett Jankó.

— Hát jöszsz velem a fedél alá, Annuska ? kérdezte Jóska a leánytól egy ujabb csattanás után.

A leány tétovázott. A vállalat veszélyes volt: a pusztaház és a bicsok! Mind a kettőt nagyon szereti a menykő!

Jóska ott állott mellette lucskosan, de bátran, egyenesen. A zsebében volt a Jankó bicskája s ott volt a saját, faluszerte ismert négyélü bicska is, sőt ott volt a szintén általánosan ismert mágnespatkója is.

Ha valakit, Jóskát megütheti a villám.

— Jöszsz ? Nem jöszsz ?

— Megyek! — szólt a lány. — Veled megyek.

Az eső még jobban megeredt, villámlott, csattogott az ég. Odasimult a fiu oldalához, a veszélyes zseb mellé. Az ráteritette a kabátját s egy percz mulva az eresz alatt voltak.

— Tudod mit ? Leszek a te feleséged ezután.

— Jó.

Egy óra mulva otthon voltak; ki ágyban, ki asztal alatt.

Szabó István

fűszer, bor, csemege és vadkereskedése

Fő-utcza (Dr. Grósz-ház.)

Mindennemü **ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki viz főraktára Bihar-, Békés és Szilágymegyék részére.**

Ajánlja kitűnő saját termésü **körösvölgyi asztali boralt bárhová a városban házhoz szállitva literes üvegekben fehér asztali ó vagy uj bor literje 72 fillér, Schiller bor 72 fillér, körösvölgyi ó bor literje 38 fillér,** akik azonban a városi fogyasztási hivatallal az adóra kiegyeztek,, litterenként **20 fillérel** olcsóbban kapják.

Sima és gyökeres Riparia, valamint **kész ojtásra** előjegyzést elfogad a fenti ezég **mező-telegdi szőllő telepéről szállitva.** 82

den küzdelemtől menten, divatba jő a pápai kinevezés, a mit rezervácziónak hivtak. IX. Bonifacus magának követelte a benczések pécsváradi, béli, a cziszterczita szentgothárdi, bélháromkuti monostoraiban az apátok kinevezését. Premontrei apátságot egyet sem rezervált magának; de megtette azt, hogy a turóczi prépostságot egy, a váradi egyházmegyei világi papnak, Pelei Istvánnak adományozta. A jászói konvent Nagy Lajos királytól szenvedett sérelmet prépost-választó jogában. 1350-ben az történt, hogy Lajos király a konvent ellenére a monostorra erőszakolta prépostul idegen származásu udvari papját, Miklóst. Ez volt az első eset, hogy Jászó nem maga választotta főpapját. Miklós prépost (1350—1375), bár magára öltötte a rend fehér köntösét, nem ugyanabban az értelemben, a hogy a XVI. században vették, első kommendátora volt Jászónak. Kényszerüségből elfogadták a premontreiek Miklós prépostot; de a mikor azt tapasztalták, hogy részint lustaságból, részint a maga hasznáért — ob rerum amorem — elhanyagolja a konvent érdekeit, hétszer egymásután tettek ellene panaszt. Az utolsó panasz, a melyet Lajos királynál emeltek ellene, foganatos volt: a király megsemmisitette Miklós prépost minden oly intézkedését, a mely kárára volt a monostornak. Erre a premontreiek vérszemet kaptak, Miklóst megfosztották önkényesen méltóságától és rövid időre számüzték. II. János kétévnyi prépostságát erre az időre, Miklós számüzetése idejére teszik a histórikusok. Miklós azonban legfőllebb négy hónapot töltött a számüzetésben, aztán Lajos király méltóságába visszahelyezte. János tehát 1364 és 1365-ben nem volt Jászó prépostja, a minthogy állitólagos prépostságának nincs is semmi okleveles bizonyitéka.

UJDONSÁGOK.

Keresztjáróhét.

Régi szép szokása a kath. egyháznak, hogy a most következő három napot imádságba merülve tölti; könyörögve járnak a hivők egyik templomból a másikba s kérik a Mindenhatót, hogy áldását adja rájok.

A »Keresztjáró« nevet onnan nyerték e napok, hogy falunhelyen több templom nem lévén, rendesen a határban álló valamely kereszthez mennek körmenettel a jámbor hivek. Ezen ájtatosság eredete az ötödik századba nyulik vissza. 469-ben Szent Mammert viennei püspök tartotta először. Franciaországot ez időtájt nagy földrengések, villámcsapások, ragadozó vadállatok és más elemi csapások pusztitották, melyek elháritására s az Ur kiengesztelésére 3 napi bőjtöt és közájtatosságot rendelt a szent püspök, mire megszünt a baj. A példát másutt is követni kezdték s az lassankint az egész keresztény világon elterjedt.

Nagyváradon a három napi ájtatosság a következő sorrendben fog megtartatni:

Hétfőn, május 5-én a székesegyházból Fürdő-utczán keresztül a premontrei kanonokrend templomába és ismét vissza a székesegyházba.

Kedden, május 6-án a premontrei kanonokrend templomából a székesegyházba a Fürdő-utczán keresztül és innét vissza a prem. rend templomába.

Szerdán a n.-várad-ujvárosi plébániai templomból a kapuczinus rend templomába és innét vissza az ujvárosi plébániai templomba.

Mindhárom nap az ájtatosság reggeli 8 órakor veszi kezdetét. Kedvezőtlen idő esetében az egész ájtatosság azon templomban tartatik, hova a körmenet vezettetett volna, vagyis hétfőn a premontreieknél, kedden a székesegyházban és szerdán a kapuczinusoknál.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Május 4. Rabsegélyző-egylet közgyülése d. e. fél 11 órakor.
Május 11. A biharmegyei Casinó évi közgyülése d. u. 4 órakor.
Május 27. Katholikus majális.
Május 25. Szigligeti-társaság közgyülése a városházán d. e. 10 órakor.

* **A város kárpótlása.** A bor- és husfogyasztási adó kezelése után az állam bizonyos összeg megtéritést ad a városnak utólagosan. Nagyvárad város e czimen tetémes összeggel csalódott, az előbbi években elért ilynemü jövedelmekkel szemben. Az állam azt a silány kedvezményt nyujtja, hogy egy szükre szabott bizonyos összeget, mint előleget havi részletekben kiutal a városnak, mig az elszámolást az év befejezése után megejtik. E czimen a folyó évre 35,000 korona volt kiutalva, azonban a város közgyülése az összeg felemelését kérte a pénzügyminisztertől. Tegnap megjött a válasz; a mely ugyan nem kielégitő, de jobb a semminél. A miniszter az előleget 8000 koronával felemelte s az igy 43000 koronára rugó összeget havi részletekre elosztva folyósitotta.

* **Rendkivüli megyegyülés.** Biharvármegye törvényhatósági bizottsága a jövő szerdán, május 7-én rendkivüli közgyülést tart, két sürgős ügyben. Ez alkalommal jelölik a Ludovikában és a honvéd hadapród iskolában megüresedett alapitványi helyekre az ifjakat, továbbá határoznak a tervbe vett elmegyógyintézet épitése ügyében.

* **Kerületi gyülés Belényesben.** Tegnapelőtt tartotta meg a belényesi esperesi-kerület r. kath. papsága a tavaszi közgyülést, *Németh* József esperes-plebános elnöklete alatt. A kerület papsága teljes számban megjelent. A szent mise előtt meggyóntak. A mise után tartották meg a gyülést. Több fontos és aktuális kérdésről folyt a tanácskozás. *Rácz* Pál s. lelkész felolvasást tartott. Délben az esperes-plebános vendégszerető házánál nagy ebéd volt, amelyen a lelkészeken kivül Belényes város intelligenciájából többen s a r. kath. iskolaszék tagjai voltak jelen.

* **Kinevezés.** *Hantke* Emil végzett joghallgatót, aki olvasóink előtt szellemes tárczáival előnyösen ismerős, a m. kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazó gyakornokká nevezte ki a pénzügyminiszter.

* **A hamisbor csinálók büntetése.** Nagy port vert fel Nagyváradon, hogy azoktól a borkereskedőktől és bormérőktől, akiknél hamis bort találtak, az italmérési engedélyt is elvonták. Ezen szigoru intézkedés ellen állást foglaltak a kereskedelmi kamarák s a sajtóban is felszólaltak a miniszter intézkedése ellen. Ugy látszik, a miniszternek eszeágában sincs ezen intézkedését, illetve az erről szóló törvényt megváltoztatni. A pénzügyminiszter, a belügyminiszterrel egyetértőleg, ugyanis a következő rendeletet bocsátotta ki:

Az 1899. évi XXV. t.-cz. 3. §. 1. pontja értelmében italmérési engedély nem adható azoknak, a kik mesterséges bor előállitása vagy forgalomba hozatala miatt öt éven belül jogerősen elitéltettek. — Ugyanezen törvény 15. § ának 3. pontja után következő bekezdésben foglalt határozott utasitás szerint pedig az ***engedély elvonandó***, ha oly körülmények állanak be, vagy derülnek ki, a melyek fennforgása, vagy ismerete esetén a törvény 3. §-a értelmében az engedély megtagadandó lett volna. Figyelemmel a törvény ezen imperativ rendelkezésére, ugy az ország bortermelését a borhamisitások folytán fenyegető óriási veszélyre és a fogyasztó közönség érdekeire s végre arra, hogy a közvetitő kereskedők a bornak nagybani vételénél egyrészt szakértelmüknél fogva, másrészt az aránylag csekély költséggel járó vegyi vizsgálat által könnyebben ellenőrizhetik a bor hamisitatlan voltát, mint a fogyasztók, kijelentetik, ***hogy a borhamisitás és hamis bor forgalomba hozatala miatt jogerősen elitélt italárusok és italmérők italmérési engedélyei ugy mint eddig, a jövőben is feltétlenül be fognak vonatni.***

* **Pallay Lajos állapota.** A párviadalban sulyosan sérült *Pallay* Lajos állapota iránt állandó az egész város és megyében a részvét és érdeklődés. A város legelőkelőbb családjai keresik fel a Szaniszló-utczai házat, megindulással és részvéttel tudakozódnak a sulyos beteg állapotáról. Orvosai és az ápoló irgalmas nővér a családtagokkal a leggondosabb ápolásban részesitik; a nap folyamán dr. ***Fráter*** Imre, dr. ***Papp*** Oszkár és dr. ***Berkovits*** Miklós orvosok több izben felkeresték a beteget, a kinek állapota tegnap délig örvendetesen javult. Délután azonban bekövetkezett, amitől az orvosok féltek: ***fellépett a tüdőlob.*** Kora délután a láz is bekövetkezett; a ***beteg hőfoka 38·9-re emelkedett,*** ami nagy aggodalomra adott okot. Szerencsére este 6 óra felé a láz csökkent s a hőmérsék 38 fokra szállt vissza. Tekintettel a beteg rendkivül gyenge szervezetére, állapota még mindig aggasztó, azonban az orvosok reménykednek, hogy ujabb komplikácziók nem lépnek fel és sikerül megmenteni a beteget a katasztrófától és Isten segedelmével a gondos ápolás visszaadja Pallay Lajost kétségbeesett családjának s a társadalomnak melynek tevékeny, kiváló alakja volt.

* **A bérletjegyek a vasuti állomásokon.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága figyelmezteti a közönséget, hogy a magyar királyi államvasutakon érvényes helyi személydijszabás értelmében a jegyvizsgáló közegeknek joguk van az összes bérletjegyek felmutatását a pályaudvar elhagyásakor követelni. Azt az utast tehát, a ki bérletjegyének felmutatását a pályaudvar elhagyásakor megtagadja, ugy tekintik, mintha nem volna menetjegye és ellene a helyi személy- és pődgyászdijszabás 21. §. IV. póthatározmánya alkalmaztatik.

* **A kertészeti kiállitás.** Tegnap délelőtt tizenegy órakor nyitották meg ünnepélyesen az Iparcsarnok előtt rendezett kertészeti kiállitást, a mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik. ***József*** főherczeg, a kiállitás védnöke, pont 11 órakor jelent meg menyével ***Auguszta*** főherczegasszonynyal. ***Széll*** Kálmán miniszterelnök és ***Darányi*** Ignácz földmivelésügyi miniszter fogadták a főherczegi vendégeket a Gott erhalte hangjai mellett. A főherczeg elismerését fejezte ki a kiállitás rendezése iránt és kiemelte ***Ilsemann*** a főváros főkertészének érdemeit, a ki főtényezője a kiállitás rendezésének. Majd megnyitottnak jelentette ki a kiállitást, végig szemlélte a telepet és szakszerü megjegyzéseket tett a kiválasztott növényekre és virágokra. Távozásakor a zenekar az Isten áldd meg a magyart zenditette rá. A kiállitáson a közélet számos előkelősége volt jelen.

* **Névmagyarositások.** A magyar királyi belügyminisztérium ***Gilye*** Lajos nagyváradi illetőségü lakos családi nevének ***Bihari*** ra kért átváltoztatását engedélyezte. — Weisz József nagyváradi lakos »Vidor«-ra, — Adler Béla nagyváradi lakos pedig »Erényi«-re változtatták vezetéknevüket.

* **Dr. Imrik Péter bírálata.** Lapunk mai számához mellékelve veszik olvasóink azt a szép kritikát, melyet dr. *Imrik* Péter kir. itélőtáblai biró irt a Szigligeti-társaság által hirdetett drámapályázatról. A milyen rosszak voltak a beadott drámák, olyan jó ez a birálta, ugy hogy igazi élvezet annak végigolvasása. A Szigligeti-társaság rendes és pártoló tagjai ezt a kritikát hivatalból fogják megkapni.

* **A hétről.**

— A kereskedelmi miniszter kinevezésének ügye hiven jellemezte az egész ország közgazdasági helyzetét. A nagy *kereslet* nem birta felfogni a nagy *kinálatot.*

*

— *Egyetemi* professzor lesz az uj miniszter. Majd elválik, hogy a kiegyezésben megtudja-e *leczkéztetni* az osztrákokat?

*

— Igen sok népszónok volt, a ki a *vörös* májuskor is *zöldeket* beszélt.

*

— Még a hideg tavasz is kedvez Ausztriának, mely a kiegyezésben amugy is a *jégre* akar vinni bennünket.

*

Ritka nap.

— Végre volt egy nap, a mikor Széll Kálmánt egyetlen lap sem dicsérte!

— Melyik?

— Május *másodika*, a mikor a lapok nem jelentek meg . . .

*

— Gyulai Pál nyugalomba vonul. A dolgos kis öregnek bizonyosan az lesz a *legnehezebb munkája*, hogy a *nyugalmat megszokja.*

(Kakas Márton).

* A **48-as ereklye-muzeumból.** Az 1848—49-iki és Kossuth-muzeum kiállitása iránt, mint bennünket értesitenek, a tanintézetek növendékei részére csoportos megtekintés czéljából már eddig több tanintézet vezetősége részéről lett bejelentés téve a muzeum vezetőségénél. Örvendetes jelenség, hogy az iskolák növendékei szivébe, szabadságharczunk dicső emlékei és hőseink szemlélete által is a hazaszeretet lángját csepegtetjük. Kegyeletes emlékek hazaszeretetre buzditják a fiatalságot és megtanitják tisztelni azokat, kiknek emléke örökké szent és maradandó minden igaz magyar polgár előtt. Már eddig is több tanintézet, köztük a polgári leányiskola, a polgári fiu, s reál, a róm. kath. népskola igazgatói részéről történt bejelentés. A muzeum vezetősége csoportos látogatás esetén igen méltányos kedvezményben részesiti az intézeteket, a szegény tanulók részére minden 100 fizetéses jegy után tizet ingyen bocsájt rendelkezésre. A kiállitás a mai naptól egész nap nyitva tartatik.

* **Himlő oltás.** Felhivatnak az Ipartestület kötelékéhez tartozó iparos polgárok, hogy az alkalmazott tanonczaikat kivétel nélkül, himlő oltás esetleg ujra oltás végett, minden vasárnap délelőtt 9 órától 11 óráig a városi tüzoltó őrtanyára elküldjék, hol a már beoltottak is megvizsgáltatnak. és az uj beoltások eszközöltetnek. Nagyvárad, 1902. május 3-án. *Bertsey* György ipartestületi elnök, *Jankovich* János ipartestületi főjegyző.

* **Vérengzés locsolás közben.** Gyurgyeván véres gyilkosság történt hétfőn reggel. A szerb husvét másodnapja volt aznap s a szerb legények bepálinkázva csapatostól keresték fel a leányos házakat. Zsivánovics Sztévó házában az egyik leány betegen feküdt. A legények kiakarták vonszolni a kuthoz, de az apja nem engedte. A részeg legények azonban nem tágitottak. Zsivánovics az ajtóban elállotta az utat. De Borsics Milán félre lökte Zsivánovicsot, aki erre arczul ütötte a legényt. Erre a legények rárohantak Zsivánovicsra s leteleperték. Borsics kést rántott elő s azt Zsivánovicsnak az oldalába döfte. A kés pengéje a szivét érte Zsivánovicsnak, a ki rövid kinlódás után meghalt. A gyilkosok aztán behatoltak a szobába is s mindent összezuztak. A csendőrség a gyilkosokat letartóztatta.

* **Elhagyott utczák.** Nagyvárad város legtöbb utczája olyan ronda, elhagyott állapotban van, mintha egy elhagyott kisközségben lenne. Ezért érkezik annyi panasz a tanácshoz. Tegnap a várad-velenczei Kertész-utcza lakói: Bartha László és társai kérik a várost, hogy elhagyatott utczájukat rendezze, a közegészségre ártalmas u. n. büdös-árkot levezesse a város, továbbá lámpát és közkutat állittassanak. Egyszerre sok ennyit kérni, de hisz mindegy — annyit kapnak, mint a többi ronda utczák: semmit.

* **Egy derék polgár halála.** Részvéttel értesülünk egy derék, öreg polgár haláláról. *Czuczor* Frigyes mézeskalácsos mester, volt törvényhatósági bizottsági tag, az ág. ev. egyház főgondnoka tegnap délután 3 órakor, életének 68-ik évében meghalt. Temetése holnap, hétfőn délután lesz. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Ozv. Czuczor Frigyesné szül. Schwartz Anna, valamint gyermekei József és neje Teszár Etelka, Olga és kis leánya Cseh Augusztina és Vilmos, ugyszintén számos rokonok nevében is mély fájdalommal tudatja szeretett férjének, illetve édesapa, após, nagyapának *Czuczor* Frigyes folyó évi május hó 3-án, d. u. fél 3 órakor, életének 68-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tetemei folyó évi május hó 5-én, délután 3 órakor fognak az ág. ev. egyház szertartása szerint Nagy-Telekiutcza 417. számu házától az ujvárosi központi temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1902. május 3. Aldás és béke lengjen porai felett!

* **Uj katholikus napilap.** A katholikus napi sajtó katonáinak sora egy uj, erős taggal szaporodott. A *Pécsi Közlöny*, mely eddig hetenkint csak 3-szor jelent meg, május 1-től kezdve napilappá alakult át s nagy körben terjeszti a keresztény felvilágosodás eszméit. Politikai tekintetben ez az uj vidéki napilap is — mint a Tiszántúl — pártokból független irányu keresztény nemzeti s minden izében magyar. Üdvözöljük a hirtelen nagygyá nőtt kollegát és kitartást, sikert kivánunk nemes munkájához.

* **Szerencsétlenség a** vonaton. Beregszászon egy parasztasszony szállott fel a Máramarossziget re haladó vonatra, kezén vezetve egy kis gyermeket. Királyházán több utas ki akart szállni. Még a vonat megállása előtt valaki az ajtó belső zárfogantyuját elforditotta. Az ajtó hirtelen kinyillott s a kis gyermek, a ki az anyja mellett az ajtóhoz támaszkodott, kibukott a robogó vonatból. Az anyja utána kapott, de ő is utána bukott, de oly szerencsétlenül, hogy lábai a vonat kerekei alá kerültek s mind a két lábát elszakitották. A kis gyermek az esés következtében eszméletét veszitette. A vonatot rögtön megállitották. A leugrott emberek vizzel fellocsolták a kicsiket. A szerencsétlen anyát bevitték a kórházba, de aligha életben marad. Bajcsi Katalinnak hivják.

* **Egyezség a milliós örökség ügyében.** Abban a szenzációs bünügyben, amely három év előtt oly izgatottságba ejtette a kedélyeket, mikor *Nagy* Márton kadarkuti milliomos halála és az ő szóbeli végrendelete abba a gyanuba keverte *Nagy* Akos földbirtokost, hogy a szóbeli végrendeletet meghamisitotta, most három évi hosszas huza-vona után a delegált pestvidéki törvényszék van hivatva dönteni. A Nagy Akos ellen lopás és közokirathamisitás miatt folyamatba tett pörben már április hó 12-ike óta folyt a tárgyalás, amelynek során azzal volt vádolva Nagy Akos, hogy Nagy Márton már meghalt volt, mikor ő feléje hajolt s tanuk előtt hasbeszélés segélyével ugy rendelkezett az egész vagyonról, hogy azt fia kapja. Nagy Akos aztán bement Pécsre, hogy a halotti ruhát Nagy Márton lakásából kivigye s ez alkalommal a Wertheim-szekrénybe zárva volt 117000 koronás értékpapir készletet mint Nagy Márton hagyatékát magához vette. A hosszasan tartó bünper annyi féle fázison ment keresztül, melyeknek felsorolása kötetekre menne. Végre annyira haladtak a perben százhuszonnyolcz tanunak kihallgatása után, a vádló és védő beszédek után, hogy hétfőn kihirdetik az itéletet. E szenzációs bünpörben szereplő fővádlott, *Nagy* Ákos és Nagy Mártonnak többi örökösei közt a tegnapi napon — a mint értesülünk — ***egyezség jött létre. A kadarkuti nábob*** után kerek 3,000.000 korona maradt s a felmerült családi viszály cziviljogi tisztázására, mint hagyatéki biróságot, a pestvidéki járásbiróságot delegálta a miniszter. Es az itt folyó polgári pör tekintetében egyezkedtek ki az érdekelt örökösök. A tegnapelőtt irásba foglalt egyezséget a felek tegnap délelőtt terjesztették be a birósághoz, mely annak véglegesitésére a közeli napok valamelyikére tárgyalást fog kitüzni. Bejelentette ezt a szenzációs fordulatot *Polónyi* Géza védő a pestvidéki büntető törvényszéknek is, a mely a monstre bünpörben hozandó itéletét tudvalevőleg hétfőn délelőtt hirdeti ki. Természetes, hogy a létrejött egyezség bizonyos befolyással lesz a bünpörre is.

* **Margit királyné zárdába vonul.** Egyik párisi lap, a Petit Journal azt a feltünő hirt közli, hogy *Margit* királyné, a szerencsétlen Umberto király özvegye elhatározta, hogy zárdába fog vonulni. Olasz lapok mitsem tudnak a királynénak ezen szándékáról.

* A **rendőrség uj szabályzata.** *Gerő* Armin főkapitány kineveztetése után azonnal egy uj szabályzatot dolgozott ki, amely egy kis rendet és rendszert hozna be a rendőrség egész működésébe. A szabályzat már átment a jogügyi bizottság simitóján s tegnap a tanács foglalkozott vele. Elfogadták, csupán azon pontot törülték, a mely elvonta a rendőröket a kézbesitéstől. Ezt pedig kár volt törülni, mert eddig is sok bajt okozott az, hogy a rendőrök egy részét kézbesitésekkel vonták el hivatásuktól. A szabályzat a májusi közgyülésen kerül a törvényhatóság elé.

x Felhivjuk a nagyérdemü közönség figyelmét az *Rosenthál és Ehrlich* czég mai hirdetésére.

Schön Lipót nagyváradi első minőségü kifli sütődéje.

Értesitem a t. közönséget, miszerint Széchenyi-téren, a Szilágyi-féle helyiségben egy a mai kor igényeinek megfelelő sütődét nyitok. Hogy az általam készitett sütemények más készitéssel össze ne cseréltessenek és **első minőségük kitünjék**, minden kihordó eszközeimet **„SCHÖN“ jelzéssel láttam el.**

Naponta friss házi kenyér.

Különös figyelmet forditok arra, hogy készitményeim tisztasága és jó első minősége által a t. közönség bizalmát kiérdemeljem. 15

x Igaz barátság. Tiz év után a minap találkozott először két jó barát a Teréz-körúton. A viszontlátásnak mindketten nagyon megörültek. Miután a váratlan találkozás a Török A. és Tsa ismert bankháza előtt történt, ezt a sors utmutatásának tekintették s közösen egy sorsjegyet vásároltak Török bankházában. Az idő csak haladt, a sorsjegyet azonban nem hozták ki. A játszók egyike elvesztette türelmét és midőn fizetni kellett volna, bejelentette barátjának, hogy ő nem játszik tovább. Rövid gondolkodás után a másik e határozta, hogy ő maga fizeti az egész sorsjegyet, azonban ugyanezen alkalommal felszólította barátját, hogy egy meg nem nevezhető jótékony czélhoz járuljon hozzá 12 koronával. — Ezen kérelmet a régi jó barát készséggel teljesitette. Nyolcz nap mulva a sorsjegy tulajdonosa örömmel jelenti, hogy »számunk nagy nyereményt nyert!« »A mi sorsjegyünk?« — kérdi a jó barát meglepetve — hiszen én már nem játszom!« — »De igenis, kedves barátom, mert a jótékony czélra átadott pénzt sorsjegyünk megujitására forditottam. Ugyanis nagy ostobaságnak tartottam, hogy elhagyjuk a játékot éppen a főhuzás előtt!« — Igy kellene minden játékosnak gondolkozni. Mert ritkán fordulhat elő olyan eset, hogy egyik barát titokban megujitsa a másik barát sorsjegyét.

x A tizedik osztálysorsjáték. Sohase volt szerencsére olyan nagyon szükségünk mint most. Nagyon időszerü tehát a m. kir. szab. osztálysorsjáték tizedik sorsjátékának beköszönte. Már nem uj intézmény hazánkban az osztálysorsjáték, hiszen kilencz sorsjátéka megkedveltette közönségünkkel, és meggyökereztette a beléje vetett bizalmat. Kifogástalan működése, kezelésének abszolut korrektsége szerencse esélyeinek rendkivül kedvező volta, nyereményeinek sokasága és nagysága, a sorsjegyek vásárlását mindenki számára könnyítő osztályrendszer a magy. kir. szab. osztálysorsjátékot népszerüvé, sőt egyenesen közszükséggé tették. A most kezdődő X. osztálysorsjáték első osztályára szóló sorsjegyek már kaphatók. Ennek az osztálynak huzását az idén május 22. és 23-án tartják meg.

EGYESÜLETEK.

Váradvelenczei földmüvelők olvasóköre.

Meghivó. A »Nagyvárad-velenczei földmüvelők olvasóköre« f. hó 4-én d. u. 4 órakor tartja saját helyiségében évi rendes közgyülését, melynek tárgysorozata a következő:

1. Az 1901. évi számadás megvizsgálása és a fölmentvény megadása; 2. az 1902. évi költségvetés megállapitása; 3. egy alelnök és két választmányi tag választása; 4. esetleges inditványok. Ezen közgyülésre a kör T. cz. rendes tagjai tisztelettel meghivatnak.

Nagyvárad, 1902. május 2.

Elnöki megbizásból:

Magdits Károly,
egyesületi jegyző.

Elhalasztott közgyülés. A Nagyváradi Ipartestületi Betegsegelyző Pénztár értesiti az érdekelt munkaadókat és segédmunkásokat, hogy rendes évi közgyülését, mely mult hó 27-én a kiküldöttek kellő számban meg nem jelenése miatt megtartható nem volt, a f. hó 4-ről is, a pénztár elnökének távolléte miatt későbbre kellett halasztani. A közgyülés napjáról a kiküldöttek annak idejében értesittetni fognak.

IPARÜGYEK.

Értesités. A nagyméltóságu m. kir. kereskedelemügyi Miniszter ur a szabó iparosok és a szabó segédek továbbképzése czéljából három hétre terjedő időre a vidéki városokban megtartandó szabó szabászati szaktanfolyam vezetésével *Csontos* Imrét, a budapesti »Első nyilvános szabás tanitási intézet« vezetőjét bizta meg.

Felhivatnak az Ipartestület kötelékéhez tartozó önálló szabó iparos polgárok és szabó segédek, hogy ha szabó szabászati szaktanfolyamot végezni óhajtják, 3 hét alatt, melyről bizonyitványt nyernek, az Ipartestület hivatalában jelentkezzenek.

A tanitás dijmentes, azonban legkevesebb 20 jelentkező esetében fog megtartatni, a miről a tanfolyam vezetője előzetesen értesitendő, hogy a tanidő napjai előre kitüzethessenek. Nagyvárad, 1902. évi május hó 3-án. *Bertsey* György ipartestületi elnök. *Jankovich* János, ipartestületi főjegyző.

IRODALOM.

Egy könyv és egy kottafüzet.

A Katholikus Kör által rendezett szabad liczeumi előadások nem fognak nyomtalanul letünni. Nem maradnak meg annál a nagy tetszésnél, melyet az egész közönség körében arattak, hanem maradandó emléke is lesz: egy könyv és egy kottafüzet.

A könyv a Katholikus Kör almanachja, mely magában foglalja az összes előadások és ünnepélyek müsorát. Kilencz matiné és estély értékes anyaga van itt felhalmozva. Közli azok teljes müsorát és azután az egyes előadott költemények, értekezések teljes szövegét.

A tizennégy ivre terjedő hatalmas kötet tartalmaz három költeményt, egy elbeszélést, három szónoki beszédet és tizenegy értekezést a tudomány különféle ágaiból. Különösen érdekessé teszi a kötetet az a körülmény, hogy mellékelve lesznek hozzá dr. *Szemethy* Géza előadásának valamennyi zenemutatványának hangjegyei. A vaskos kötet dr. *Shlauch* Lőrincz bibornok-püspöknek ajánlva fog megjelenni. A katholikus kör tagjai tagsági illetményül ingyen kapják, nem tagok részére előfizetéseket már most elfogad a Tiszántúl szerkesztősége és kiadóhivatala. Egy kötet ára 2 korona.

Másik maradandó emléke az előadásoknak egy kottafüzet lesz. Dr. *Krüger* Aladár és *Bátky* Endre u. i. ki fogják adni »A komika tragédiája« cz. zenés monológjukat. Ez a kedves, ötletes és dallamos mü *Amon* Margit előadásában általános tetszést aratott a zárünnepélyen, ugy, hogy a szerzők a monológot hangjegyekkel együtt rögtön sajtó alá adták s a füzet nemsokára megjelenik. Körülbelől 10—12 oldalas nagy füzet lesz az, diszes boritékban s ára a lehető legolcsóbbra: *két koronára* van szabva. Bolti ára 3 kor. lesz.

E zenés monológra a szerzők előfizetési felhivását lapunk mai számához mellékelve veszik olvasóink. Gyüjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldány jár.

Legczélszerübb ugy az almanachra, mint a monológra egyszerre 4 koronával a Tiszántúl szerkesztőségében vagy kiadóhivatalában előfizetni. Az előfizetési pénzek beküldése esetén a két munka rögtön megjelenése után bérmentesen fog a megrendelőknek elküldetni.

Az Örökimádás III. évfolyamának április havi füzete megjelent. A jelen füzet a következő jeles dolgozatokat tartalmazza:

Az áldozat. — A vallási szigor hiányát pótolja a müveltség és finom társalgás. — Boldogan. — A Mária-Reparatrix örökimádási apáczarend. — Aeterne Rex . . . — A legfölségesebb Oltáriszentség egy régi társulata. — Tanitás az Oltáriszentségről. — A brüsszeli csoda. — Oltáregyesületi ügyek. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltári szentségről. — Irodalom. — Hirdetések.

SZINHÁZ.

HETI MÜSOR.

Vasárnap: d. u. Az ember tragédiája. este: Lotti ezredesei (Fedák Sári vendégfelléptével.)

Hétfő: Lotti ezredesei (Fedák Sári búcsufelléptével.)

LILI.

— Fedák Sári fellépése. —

Határozottan érdekes kisérlet volt, de aztán semmi egyébb.

Fedák Sári, a legszélsőbb modernség ünnepelt harczosa felölti a romantikus Lili ruháját. A táncz nagymestere énekes mesterségbe vág bele. Erdekes feladat, de mert óriási nehézséget gördit Fedák Sári elé, éppen ez teszi leginkább próbára tehetségét.

Nem bukott bele: ez mutatja nagy erejét. De sikere messze maradt a tökéletestől: ez mutatja, hogy idegen területre lépett.

A hol Lili legjobban közeledik a reális élethez, ott volt Fedák Sári a legjobb. A második felvonás fokról-fokra haladt; a szerelmi kásakerülgetés, végül a hires utolsó jelenet, a csattanó (»Bezártak!«) egyenesen mesteri volt. Ez a jelenet a maga igaz természetességével ellensulyozta a darab többi összes szögletességeit.

Mert biz a romantikából nem maradt meg más, mint a váz, a melyre egy ugráló, szegletes süldő bakfist illesztett rá Fedák Zsazsa szeszélye. Elveszett Lili varázsa ugy az első, mint a harmadik felvonásban. Zsazsa nem tud naiv lenni s ezzel elvész a fiatal Lili és az unoka minden bája. A harmadik felvonásbeli unoka meg mintha szilaj kedvvel kicsufolta volna ezt az egész kedves szerepet: rossz maszkja, 1 méter 50 czentiméteres lépései nem a bakfis szegletesség bájával hatottak, hanem szinte bosszantották a közönséget. A naivitás a 3-ik felvonásban egyszer sikerült: az is a nagymama fonnyadt naivitása volt. Hanem az megint kitünő volt.

Hogy mégis nemcsak a második felvonás, hanem az egész darab tetszett, annak oka megint Fedák Sári alakitó képessége és elitüvölő eredetisége. Csekély hangjába egy-egy modulácziával az érzelmek seregét tudja bevinni; ezért keltett frenetikus tetszést a Lili-keringő, de még inkább a két veréb bájos románcza.

Hanem azért már csak inkább legyen Fedák Sári Lotti, mint Lili.

Mellette dicsérettel megint csak *Pintért* és *Bérczit* lehet kiemelnünk. *Tóth* Elek igyekezzék a filoszemita kiejtésről leszokni, mert különben nem kedvelteti meg magát a közönséggel soha. *Sik* Rezsőt nem ajánlatos hóditói szerepekben felléptetni; van neki más szerepkőre, a hol jobban megfelel. Ügyes volt *Kohári*.

Egészben véve jobb lenne a mi müvészeinknek több igyekezetet kifejteniök: eddig csak Pintér és Bérczi igyekeznek Fedák mellett is kitünni. Fedák Sárit a partnerek igyekvése nem homályosithatja el, de nem-igyekvésük homályt vet a Szigligeti-szinházra.

Dr. K. A.

Uj drámai hős bemutatkozása. *Kovács* Lajos, a szinlársulat uj jeles drámai hőse ma lép föl először a Szigligeti-szinházban. *„Az ember tragédiájá*-ban játsza ma délután Adám szerepét.

Fedák Sári vendégjátékai. *Fedák* Sári vendégjátékainak száma a Magyar szinház müsorától függ. Egyelőre bizonyos, hogy még

két estén Nagyváradon marad és játszik a kiváló művésznő. Ma este mutatja be hires Lottiját Fedák Sári s ugyancsak *„Lotti ezredesei“*-ben lép ujra föl hétfőn.

Kurucz Feja Dávid. *Kurucz Feja Dávid*-nak, Fényes Samu nagysikerü drámájának bemutatója *Szoyer* Ilonka és *Fedák* Sári vendégjátékai miatt a mult hétről elmaradt. Az érdekes premiert a Fedák-esték lezajlása után tartják meg.

Érdekes repriz. *Boccaccio* reprizére készül a Szigligeti-szinház operett személyzete. Az operett czimszerepét *Amon* Margit játsza. Fiamettát *Bilkey* Irén, a szintársulat uj szubrettje.

Szigligeti-Szinház.

Folyószám 212. Pótbérlet —.

Ma, vasárnap, 1902. május 4-én

délután 3 órakor, fél helyárakkal

Az ember tragédiája.

Drámai költemény.

este 7 és fél órakor, felemelt helyárakkal

Lotti ezredesei.

Operett.

SZEMELYEK:

Daventrey Tom piskótagyáros	Szathmáry Árpád
Harriet, a felesége — — —	Benkő Jolán
Dikson John, szabó — —	Bérczi Gyula
Kitty, a felesége — — —	Tóvári Anna
Ramajanah, namlakahi rája —	Dési Alfréd
Bibianna Lotti — — —	**Fedák Sári**
Barley, igazgató — — —	Krasznay Andor
Fox tábornok — — —	Bognár János

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdete 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, május 5-én

mérsékelten felemelt helyárakkal

Lotti ezredesei.

Operette.

ZENE ES MUVESZET.

Füredi József hangversenye.

Fedák Sári vendégszereplése folytán Füredi Józsefnek a Sasban tartandó hangversenye *május hó 11-ikére* lett elhalasztva. A kiválóan érdekesnek igérkező estélyre még kaphatók jegyek.

Müsora a következő:

1. Nyitány, előadja *Váradi* Aladár.
2. Angol dal, énekli *Bilkei* Irén kisasszony.
3. Monológ előadja *Krasznai* Andor.
4. Felolvasás, tartja *Biró* Lajos.
5. Monológ, előadja H. *Novák* Irén.
6. »Göre Gábor«, előadja *Füredi* József.
7. Tiroli dal, énekli *Bilkei* Irén kisasszony.
8. Jani Juczi kuplé, énekli *Kulinyi* Mariska kisasszony.
9. Kuplék, énekli *Füredi* József.
10. Kuplék, énekli *Kulinyi* Mariska kisasszony.

Nagyváradi dalok. Legujabban örvendetes lendületnek indult Nagyváradon a zenei élet. Rövid egymásutánban két fiatal zeneszerzőnk is lépett ki uj szerzeményekkel, még pedig mind a ketten magyar dalokkal. Érdekes, hogy a szinfalak birodalmából került ki mind a két szerző. Egyik *Várady* Aladár, a Szigligeti-Szinház volt karnagya, jelenleg zenetanár, a ki két dalt adott ki a Hubay-féle dalgyüjteményben. Egyik kezdete »Sárga rigó rászállott a rózsára«, másik egy ügyes »Pitypalatty-dal«. Mind a kettő dallamos, kedves dolog. Kapható *Láng* József könyvkereskedésében ára 2 korona.

Másik dalszerzőnk, a kinek dalai egyenesen megleptek, *Dési* Alfréd, a Szigligeti szinház tagja. »Szamos partján« és »Halálharang« czimü dalainak a szövege nem valami brilliáns ugyan, sőt a technikája rossz; de a dallamokban van eredetiség, lelemény s már ez becsessé teszi őket. A magyar népdal törvényeit kissé szabadon kezeli ugyan s el-elkalandoz a fölvett zenei gondolattól, de aztán ügyesen visszatér hozzá. Egészben véve a két dal értékes, biztató alkotás.

Kiemelendő végül, mint érdekes különbség, hogy Várady Aladár dalai sokkal változatosabban, szebben vannak feltéve: de Dési dalaiban több az eredetiség.

Igazságszolgáltatás.

Felszámolás leszámolás. *A „Takarékpénztári Közlöny“* czimü időszaki nyomtatványban »Közgyülések és mérlegek« rovatban egy rövidke hir látott napvilágot a mult év november hó 1-én. Ez a kis alig néhány soros hir éppen elégséges volt arra, hogy a soproni bank bukás által felizgatott kedélyek bosszuját egy szolid alapokon, tisztességesen müködő vidéki takarékpénztárra irányitsa. A bicskei gazdasági takarékpénztár részvénytársaság volt ez a pénzintézet, amelyről a fentnevezett időszaki közlöny azt irta, hogy a képviselőválasztások következtében beállott igazgató válság következtében felszámolás alá kerül s legközelebb e czélból már közgyülést is hiv egybe.

A takarékpénztár hiába küldött be czáfolatot a Takarékpénztári Közlöny szerkesztőségének, ez továbbra is fenntartotta a közölt hirt, amely kevésen mulott, hogy alapjában meg nem ingatta a fiatal pénzintézetet. A takarékpénztár igazgatósága a felszámolásról terjesztett álhirért sajtóper utján számolt le a czikk, illetve hir irójával, *Wechsler* Gyulával, a nevezett Közlöny szerkesztőjével.

Ma tárgyalta ezt a rágalmazási sajtópört a budapesti büntetőtörvényszék esküdtbirósága Zsitvay Leó elnöklete alatt. A tárgyaláson a panaszos pénzintézetet Gölner Károly vezérigazgató képviselte ügyvédjével dr. Springer Ferenczczel.

A vádlott védő nélkül jelent meg. Wechsler kihallgatása folyamán azzal védekezett, hogy a felszámolásról szóló hirt ő másoktól hallotta s ő ezt mint elterjedt hirt adta közre. Kijelentette azonban, hogy rágalmazó szándéka nem volt.

Az esküdtszék a lefolyt tárgyalás során *felmentő verdiktet hozott.*

MULATSAG

Majálisok.

— Jogászmajális. Katholikus majális. —

Akármilyen hideget mutat is a hőmérő, a fiatalság vére pezsegni kezd a tavaszi idők érkeztére.

Teszünk egy-két darab fát a titokban befütött kályhába s aztán megvitatjuk, milyen jól is fogunk e hó vége felé mulatni, ha majd oda künn is olyan jó meleg lesz, mint most idebenn!

Ha a nap fog olyan kellemesen melegiteni, mint most a kályha! Szóval: majd ha nem fagy!

A jogászok és a Katholikus Kör rendező bizottsága buzgólkodnak különösen a maguk majálisai érdekében. A két majálist ugyan tiz hosszu nap választja el egymástól, de egyben közel állanak mégis: mind a kettő fényes sikerünek igérkezik.

A két majális ideje következőleg állapittatott meg:

Máj. 17. Jogász majális.

Máj. 27. Katholikus majális.

Mindkettőnek rendezősége lelkesen dolgozik a majális sikerén; a lányos házaknál van mindenfelé nagy készülődés s a hogy halljuk, a papák erősen kezdik emlegetni a kiadások sokaságát s ócsárolják buzgón a mai fiatalságot, ami annyit jelent, hogy a papucskormánypárt: a mamák és a leányok okvetlenül el akarnak menni mind a két majálisra.

Es mivel az ellenzék sorsa az, hogy leszavazzák, leszavazzák mindenütt a papákat és a két majális alkalmával megtelik a fürdő diszterme édesen mosolygó fiatal leányarczokkal, jóságos mamákkal és lelkesen tánczoló fiatalemberekkel.

Es a papák?

Azok szépen összeülnek a folyosón hervadozni egy pohár borocska mellett s boldogan dicsekszenek el vele, micsoda kemény legények voltak ők hajdanában! Különben a fiaiknál! S mikor hazafelé kell menni. Ők sajnálják legjobban.

Hogyne! olyan jó volt fiatalnak lenni egy estére, ha csak dicsekvésben is!

De azért bizonyos, hogy jövőre megint fognak kedélyesen zsörtölődni a fiatalság ellen, mely mást sem tud, mint stb. stb.

REGÉNY-CSARNOK.

A tengerészeti szerződés.

Conan Doyle: Doktor Holmes kalandjai. 11

— Ez összevág azzal a körülménynyel, hogy nem sokára a székében elaludt. Tehát semmi gyanuok nincs ez emberekre, csak az, hogy az asszony rossz hirben áll.

— Miért ment el az este oly nagy sietséggel, hogy a sarkon álló rendőrnek is feltünt?

— Elkésett és gyorsan haza akart érni.

— Ön és Phelps ur legalább husz perczczel később hajtattak utána és mégis előbb értek oda, hogy magyarázza meg ezt?

— Az omnibusz éppen husz perczczel lassabban jár, mint az egyfogatu.

— De miért szaladt azonnal a konyhába?

— Mert ott volt elrejtve a pénze, a mit a végrehajtó számára tartogatott.

— No, az bizonyos, hogy ez az asszony mindenre tud felelni. Megkérdezte tőle, nem találkozott-e valakivel a Charles-utczában, mikor a kapun kiment?

— Senkit se látott, csak egy rendőrt.

— No lám, hisz ön meglehetősen alapos keresztkérdéseket adott neki! Történt valami egyébb is a rendőrség részéről?

— Gorot irnokot kilencz hét óta szigoruan megfigyelik, de eredmény nélkül. Semmit sem lehet rábizonyitani.

— Egyebet nem tud?

— Nem bizony! Uj nyomot nem találtunk, még gyanuokot sem.

— Mi a nézete a csengetésről?

— Megvallom, ez tul jár az eszemen. A büntevő hallatlanul szemtelen ficzkó lehetett, hogy még jelt adni is merészelt.

— Bizony ez különös. Köszönöm a felvilágositást, Forbes ur. Ha megtalálom a tettest, értesiteni fogom. — De most előre, Watson! — Hová megyünk? — kérdeztem, mikor elhagyjuk a rendőrség palotáját.

— Lord Holdhursthoz, a nagy államférfiuhoz és Angolország jövendő miniszterelnökéhez.

Éppen jókor érkeztünk: lord Holdhurst még ott volt a minisztériumban. Holmes be-

küldte a névjegyét s azonnal bebocsátottak bennünket. A lord az ő különös, régies, nagy előzékenységével fogadott s azonnal helyet kinált nekünk értékes nagy karosszékeiben, melyek a kandalló két oldalán álltak. Ő maga kettőnk között a szőnyegen állva maradt.

— Igazi nemes ember! — gondoltam önkéntelenül, mikor magas, karcsu alakját, okos, éles metszésű arcát, korán őszült fürtös haját — egyszóval egész előkelő megjelenését magam előtt láttam.

— Jól ismerem a nevét, Holmes ur! — szólt mosolyogva. — S ha nem csalódom, látogatásának az okát is tudom. Egy eseten kivül semmi sem történt itt a minisztériumban, ami az ön érdeklődését fölkelthetné. Szabad kérdeznem, ki bizta meg önt az eset nyomozásával!

— Phelps Percy ur! — válaszolt Holmes.

— Ó, az én szerencsétlen unokaöcsém! Képzelheti, hogy már rokonságunknál fogva is teljességgel képtelen vagyok őt megoltalmazni. Tartok tőle, hogy ez az eset nagyon árt majd jövőjének.

— De ha előkerülne az okmány?

— Az persze változtatna a dolgon.

— Ha megengedi, bátor volnék néhány kérdést intézni önhöz, lord Holdhurst.

— Boldog leszek, ha segitségére lehetek.

— Ez volt az a szoba, melyben ön kiadta utasitásait az okmány lemásolására?

— Ez.

— Akkor alig hallgatózhatott valaki.

— Szó sem lehet róla.

— Emlitette ön valakinek azt a szándékát, hogy az okmányt le akarja másoltatni?

— Senkinek.

— Egészen határozottan tudja ezt?

— Egészen határozottan mondhatom.

— Ha tehát sem Phelps ur, sem ön nem szólt a dologról s más ember nem tudott róla, akkor a tolvaj egész véletlenül ment a szobába. Az alkalom kedvező volt s ő fölhasználta.

A miniszter mosolygott.

— Ez kivül esik a szakmámon; igaza lehet.

Holmes gondolkodott egy pillanatig.

— Még egy nagyon fontos kérdést szeretnék önnel megbeszélni, — szólt végre. — Tudtommal ön attól félt, hogy e szerződés nyilvánosságra jutása igen komoly következményekkel járna.

Lord Holdhurst kifejezésteljes arcza elsötétült.

— A legkomolyabb következményekkel.

— És beálltak már ezek?

— Még nem.

— Ha a szerződés például a franczia vagy orosz külügyminisztériumba jutott volna, ön bizonyára tudna már róla.

— Meghiszem azt! — szólt a lord még sötétebben.

— Nos, miután majdnem tiz hét telt el és semmi jel sem mutatkozik, joggal föltételezhetjük, hogy a szerződést még nem szolgáltatták ki.

Holdhurst vállat vont.

— Csak nem gondolja, Holmes ur, hogy a tolvaj ellopta a szerződést, hogy üveg alá s keretbe foglalva a szobája falán lugassa.

— Hátha vár vele, a mig jobb árat kaphat érte.

— Ha sokáig vár vele, bottal ütheti a dija nyomát. Pár hónap mulva a szerződés már nem lesz titok.

— Fölöttébb fontos körülmény! — szólt Holmes. — Hátha a tolvaj hirtelen megbetegedett.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Fejérváry Géza báró Bécsben.

Budapest, május 3. (Saj. tud. táv.) *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Fejérváry* Géza báró honvédelmi minisztert *Bécsbe* küldötte, hogy ő királyi Felségénél és a trónörökösnél eszközölje ki, a cseh és lengyel kisérőknek elejtését. Hivatalos körökben kiváncsian várják az eredményt.

Rossevelt beszéde.

Annapolis, május 3. Rossevelt elnök ma jelen volt az itteni tengerészeti akadémia dijkiosztásán és beszédet intézett a tanuiókhoz, a melyben figyelmeztette őket, hogy egy borzasztó napon esetleg az ő bátorságukon és vitézségükön fog mulni, hogy a nemzet dicsőséggel fogja-e beirni nevét a világtörténet könyvébe vagy pedig vereség gyalázatát kell-e bejegyeznie. A győzelem első tényezője szükségképen a flotta. Ha a flotta nem felel meg hivatásának, az ország arra van kárhoztatva, hogy legyőzessék. Azért tehát minden amerikai hazafinak közre kell müködnie abban, hogy a flotta folyton fejlesztessék és a legmagasabb fokra emelkedjék. (M. T. I.)

Kuplé a Gotterhalte ellen.

Budapest, május 3. (Saj. tud. táv.) *Kovács* Mihály a Népszinház kitünő baritonistája az *Izé* mai előadásán a harmadik felvonásban, a *Gotterhalte* elleni hangulatott kupléba foglalva, óriási tetszés közepette énekelte el:

Landesprache elhangzott,
Mondják tévedésből,
Elhiszem, hogy igy történt
S nem szólok már erről.
Tévedésből, mi jó lenne
Ha egyszer meg esne
Gotterhalte helyett
Kossuth nóta zengne.
Ugy-e bár ez egyszerü,
De azért mégis nagyszerü!

Dörgő taps követte a kuplét s többször meg kellett ismételnie.

Botha öcscse fogságban.

Pretória, május 2. Barker ezredes jelenti, hogy április 30-án Frankfurttól délkeletre 15 mértföldnyire elfogta Botha Maniet két hadsegéddel és 11 más búrral. Botha Manie unokaöcscse Botha tábornoknak és egyike De Wett legügyesebb tisztjeinek. (M. T. I.)

Nyugalomba vonuló államtitkár.

Budapest, május 3. (Saj. tud. táv.) *Magyarország* irja, hogy *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi államtitkár nyugalomba vonul.

A tánczmesternő halála.

Budapest, máj. 3. (Saj. tud. távir.) *Doroghy* Károlyné tánczmesternőt kötelességteljesités közben érte utól a halál. Ugyanis a sziniakadémián táncz óra alatt midőn tánczfigurákat mutatott be a növendékeknek, élettelenül összerogyott. A jeles tánczmesternőt szivszélhüdés érte.

Venezuela.

London, május 3. A Reuter-ügynökség jelenti Curacaóból, hogy a venezuelai kormány Cumánát átadta a felkelőknek. A felkelők száma 2750 és valószinüleg már április 27-én bevonultak a városba. A helyzetet válságosnak tartják. (M. T. I.)

A pestis.

Konstantinápoly, május 3. Alexandriában ujabban ismét két pestis-eset fordult elő. Az egészségügyi tanács öt napos vesztegzárt rendelt el az Egyiptomból jövő utasokra és szállitmányokra. (M. T. I.)

Modern Mathuzsalem.

Budapest, május 3. (Saj. tud. táv.) Felső-Vison ma reggel meghalt *Fogl* Joel napszámos *115* éves korában. A községben egész sereg legenda forgott közszájon a rendkivül kort élt aggastyánról, ki az utolsó napig dolgozott fiatal erővel. Az orvosok a nagy mértékü hagymaevésnek tulajdonitják a magas kort.

SZERKESZTOI POSTA.

R. P. *Belényes.* Az az utczai támadás már megjelent egy helyi lapban. Korábban kérjük az ilyet tudatni velünk, pláne olyan helyről, a hol telefon is van. Üdvözlet!

KÖZGAZDASAG.

Állatkiállitás Nagy-Szalontán

A Biharmegyei gazdasági-egyesület és a szalontai Gazdakör a nagyméltóságu földmivelésügyi Miniszter ur támogatásával f. évi junius 15-én *Nagy-Szalontán állat-kiállitást*, ezzel kapcsolatosan méh-, baromfi-, gazdasági-ipar és házi-ipar kiállitást rendez, ugyancsak ezuttal ünnepélyesen megnyitja az önálló gazdasági ismétlő iskolát, lóversenyt és népünnepélyt is tart.

Az állami dijakat a Nagyméltóságu Földmivelésügyi miniszter ur, az egyleti dijakat a biharmegyei gazdasági egylet adományozta.

A kiállitás tervezete: 1. A kiállitás czélja kizárólag a biharmegyei ló- és magyarfajta szarvasmarha-tenyésztésnek fnjlesztése lévén, csakis a biharmegyei birtokosok, illetve gazdák tulajdonában levő ló és szarvasmarhák lesznek jutalmazva.

2. Pénzdijat csak kisbirtokos nyerhet. Nagybirtokosok és gazdatisztek állatjai csakis disz- és dicsérő oklevéllel tüntettetnek ki.

I. Magyarfajta szarvasmarha.

I. alosztály: *Borjas tehenek.* 1-sö dij 150 korona állami dij. 2-ik dij 100 korona állami dij. 3-ik dij 80 korona állami dij. 4-ik dij 60 korona állami dij. 5 ik dij 40 korona egyleti dij. 6 ik dij 20 korona egyleti dij. 7-ik dij 10 korona egyleti dij.

II. alosztály: *2 éven felüli üszők.* 1-sö dij 80 korona állami dij. 2-ik dij 60 korona állami dij. 3 ik dij 40 korona egyleti dij. 4-ik dij 30 korona állami dij. 5-ik dij 10 korona egyleti dij.

III. alosztály: *2 éven aluli üszők.* 1-sö dij 60 korona állami dij. 2-ik dij 50 korona állami dij. 3-ik dij 40 korona egyleti dij. 4-ik dij 30 korona állami dij. 5-ik dij 10 korona egyleti dij.

IV. alosztály: *Bikák.* 1-sö dij 60 korona egyleti dij. 2-ik dij 40 korona egyleti dij. 4-ik dij 20 korona egyleti dij. 4 ik dij 10 kor. egyleti dij.

II. Ló.

I. alosztály: *Csikós kanczák.* 1-sö dij 100 korona állami dij. 2-ik dij 80 kor. egyleti dij. 3-ik dij 70 kor. állami dij. 4-ik dij 50 kor. egyleti dij.

II. alosztály: *3—4 éves kancza csikók.* I-sö dij 80 korona állami dij. 2-ik 60 korona egyleti dij. 3 ik dij 30 korona állami dij. 4-ik dij 20 korona állami dij.

III. alosztály: *2 éves kancza csikók.* 1-sö dij 50 kor. állami dij. 2-ik dij 30 kor. egyleti dij. 3-ik dij 20 kor. egyleti dij. 4. dij 10 kor. egyleti dij.

IV. alosztály: *1 éves kancza csikók.* 1-ső díj 40 korona állami díj. 2-ik díj 30 kor. egyleti díj. 3-ik díj 20 korona egyleti díj. 4-ik díj 10 kor. állami díj.

III. Méhészeti kiállitás.

Részt vehetnek méhészek, méhészgazdák, kaptarakkal, méhészeti eszközökkel és méhterményekkel. Dijak: *Elismerő oklevelek lesznek.*

IV. Baromfi-kiállitás.

Részt vehet bárki, tenyész-baromfiakkal és tenyészeti eszközökkel. Dijak: *Elismerő oklevelek lesznek.*

V. Házi-ipar és gazdasági-ipar-kiállitás.

Bejelentésre elfogadtatnak: Házi-iparczikkek, szövő ipari czikkek, gazdasági gépek, eszközök, szekerek és alkatrészei, kötélverő, szijgyártó és nyerges áruk, favillák, jármok és egyéb házi- vagy kisipari czikkek. Dijak: *Elismerő oklevelek lesznek.*

A kiállitás teljesen dijtalan s a kiállitott tárgyak eladhatók is.

VI. Lóverseny.

Részt vehetnek kisgazdák, szőrén lovagolva. Több értékes dijak lesznek kiadva. A lóversenyről külön hirdetmény adatik ki.

3. A kiállitáson a fenti dijak mellett még megfelelő számu disz és dicsérő oklevelek fognak kiosztatni.

4. A bejelentések a kiállitásra *f. évi junius hó 5-ig* a szalontai gazdakörhöz intézendők. Bejelentéseket a kiállitásra az *egylet titkári hivatala* (Nagyvárad, Nagy-Sándor-utcza, Elemér ház) is elfogad. A bejelentések alkalmával az állat kora, neme és származása megjelölendő.

5. Kiállitandó állatokért helypénz nem vétetik, ha valaki azonban állatjai részére külön korlátot, vagy rekeszt kiván felállitani, azt saját költségén megcsinálhatja, minek eszközöltetését, a költségek fedenése mellett a rendezőbizottság is teljesiti.

6. A kiállitás reggel 8 órakor veszi kezdetét, miért is kivánatos, hogy a bejelentett állatok már a kiállitást megelőző nap délutánján a helyszinre vitessenek, hogy a helyet megszokják és a netáni ut fáradalmait kipihenjék, de *legkésőbb aznap, reggeli 6 órakor az állatoknak ott kell lenniök.*

7. Az állatokat a kiállitás bezárása előtt elvinni nem szabad. A kiállitás délután 5 órakor rekesztetik be.

8. Az állatok takarmányozásáról a kiállitók tartoznak gondoskodni.

9. A birálat értékszámrendszer szerint a helyszinen alakuló biráló bizottság által reggeli 8 órakor eszközöltetik s az eredmény a birálat befejezése után azonnal kihirdettetik s a dijak kiosztatnak.

10. A biráló-bizottságnak jogában áll a dijakat, egyik osztályból — ha ott dijazásra méltó állat nincs, — egy másik osztályba áttenni.

A programm a következő:

Junius 15-én: délelőtt fél 9 órakor az önálló gazdasági ismétlő-iskola ünnepélyes megnyitása, a gazdaság megtekintése, a téli háziipari tanfolyam készitményeinek megtekintése. — 10 órakor *a kiállitás megnyitása,* a dijak kiosztása. — 12 órakor a szalontai baromfi tizlaló-telep megtekintése. — 1 órakor bankett. — 3 órakor lóverseny (Belépti dij 20 fillér). — 7 órakor népünnepély. (Belépti dij 1 korona.)

Nagy-Szalonta, 1902. évi április hó 20-ik napján.

A gazdakör. *Biharmegyei Gazdasági egyesület.*

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúl« eredeti táviratai. —

Határidők.

	Budapest, május 3.
Buza őszire	— 8.01
Buza áprilisra	— 8.98
Tengeri	— 5.16
Rozs okt.	— 6.53
Zab ápr.	— 6.96
Káposzta, repcze, aug.	—.—

Értéktőzsde.

	Budapest, május 3.
Osztrák hitel	— 697.—
Magyar hitel	— 701.—
Államvasut	—.—
Rimamurányi	— 509.50
Magyar jelzálog	— 472.—
Salgótarján	—.—
Wagon-kölcsön	—.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902 május 3-án.

Magyar aranyjáradék 4%	100.—
Magyar koronajáradék	97.65
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½%	121.—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2½%	100.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	121.—
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	97.60
Italmérési jog megváltási kötvény	100.65
Horváth-szlavónföldtehermentesitési kötvény	97.60
Magyar nyereményszorsjegy-kölcsön	203.—
Tiszaszabályozási szegedi szorsjegyek kölcsön	142.50
Osztrák járadékpapirban	101.50
Osztrák járadék ezüstben	101.50
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	99.40
Osztrák államsorsjegyek	158.50
Osztrák magyar bank részvény	15.95
Magyar hitelbankrészvény	668.—
Osztrák hitelintézet részvény	673.—
Párisi vista	95.35
20 frankos arany (Napoleond'or)	19.07
Németbirodalmi márka	117.25
London vista	240.20
20 márkás arany	23.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Az 1902. évi V. törvényczikk értelmében

az 1889. évi 4½%-os magyar államvasuti aranykölcsön,

az 1876. évi 5%-os magyar keleti vasuti kölcsön,

az 1888. évi 4½%-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsön,

az 1889. évi 4½%-os magyar államvasuti ezüstkölcsön,

a 4½%-os magyar regale kártalanitási kölcsön-kötvények konvertálása elhatároztatott.

Amennyiben fenti kötvények szelvényeivel együtt *f.* hó 8-ig intézetünknek átadatnak, azok convertálását 4%-os magyar korona járadék kötvényekre dijmentesen közvetitjük.

Nagyvárad, 1902. május 3.

Nagyváradi Takarékpénztár r. t.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

6968—1902. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Nagyváradon *Horváth* Emánuel Teleky-utcza 519. szám alatti háznál levő zálogüzletében *folyó évi május hó 14-én reggeli 8 órától* kezdődőleg nyilvános árverés fog megtartatni, mely alkalommal 546 drb. ki nem váltott zálogtárgy fog árverés alá kerülni.

Ezen árverésről az elzálogositók oly figyelmeztetéssel értesittetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján és a zálogüzlethelyiség ajtaján kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1902. május 2-án.

Gerő.
rendőr-főkapitány.

169.

Beczkay Lajos

Nagyvárad,

Szent László-tér

«A menyasszonyhoz.»

Napernyők-

és

blouzokból

óriási választék feltünő olcsó árban.

Függönyök, ágyteritők, mosókelmék, szövetek, harisnyák, nyakkendők.

Elismert legjobb minőségü

férfi- és női kész fehérneműkből

nagy választék, jó árak legolcsóbb árak mellett.

Hirdetés.

Az 1889. évi 4½%-os magyar államvasuti aranykölcsön,

az 1876. évi 5%-os magyar keleti vasuti kölcsön,

az 1888. évi 4½%-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsön,

az 1889. évi 4½%-os magyar államvasuti ezüst-kölcsön és

a 4½%-os magyar regale-kártalanitási kölcsön kötvények

a hirdetett prospectus szerint

4%-os korona-járadék kölcsönre convertáltatnak.

Ezen konvertálást *dijmentesen* közvetitjük, ha a kicserélendő állampapirok *f. hó 8-ig* intézetünknek átadatnak. Prospectusok kaphatók.

Nagyvárad, 1902. évi május hó 1-én.

Biharmegyei Kereskedelmi-, Ipar- és Terményhitelbank.

166.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbizható hatásunál fogva alkalmaztatik házunkkal, otthon és nyilvánosan.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlásnál óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony" védjegygyel és a „Richter" czégjegyzésnél fogadjunk el. — 80 kr., 1 f. 40 kr. és 2 f. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,

— czukor- és kén-ujvari szállitók. —

Rudolstadt.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. **Budapest, Váczi-körut 21. szám.**

CARBOLINEUM

Avenárius szabadalma.

25 év óta jónak bizonyult fakonserváló szer

Utánzatoktól óvakodjanak.

Carbolineum gyár:

B. Avenarius Amstetten N.-Ő.

Iroda: **Bécs, III/1. Hauptstrasse 18.**

Kapható: **Andrényi Károly és fiainál** Nagyváradon.

ELEK JÓZSEF

női- és uri divat, vászon- és fehérnemü áruraktára

Nagyvárad, (Szent László-tér).

(Volt KUNZ-czég helyiségében)

Telefon 429.

Ajánlja dusan berendezett ujdonságait női ruha **szövetekben,** a legszebb kivitel és legfinomabb minőségig. **Lioni selymek,** Chine, egyszinü és fekete szinekben. **Ponges** óriási választékban. **Diszek** és teljes kellékek. **Zephyr, Batist** mosókelmék, **Nap-** és **esőernyők** nagy választékban.

OBERLEITNER E. és FIAI

cs. és kir. **vászon és asztalnemü** egyedüli bizományi gyári raktára.

Valódi Rumburgi, Irhoni, és Creász vásznak, legjobb minőségü Chiffonok

és pamut-vásznak.

Külön gyászruha kelme-osztály teljes kellékekkel.

Mintákat kivánatra azonnal küldök.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(X. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusitóknak árusitás végett kiadattak. — A **Magyar kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizedik Sorsjáték. **100.000 sorsjeg, 50.000 nyeremény.**

Első osztály
Betét 12 korona.
Huzás: 1902. május 22. és 23.

Nyeremény	Korona
1 á	60000
1 á	20000
1 á	10000
1 á	5000
3 á 2000	6000
5 á 1000	5000
8 á 500	4000
30 á 300	9000
50 á 100	5000
2900 á 40	116000
3000 nyer.	Korona 240000

Második osztály
Betét 20 korona.
Huzás: 1902. jun. 18. és 19.

Nyeremény	Korona
1 á	70000
1 á	25000
1 á	10000
1 á	5000
3 á 3000	9000
5 á 2000	10000
8 á 1000	8000
20 á 500	10000
60 á 300	18000
3900 á 80	312000
4000 nyer.	Korona 477000

Harmadik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1902. jul. 15., 16. és 17.

Nyeremény	Korona
1 á	80000
1 á	30000
1 á	20000
1 á	15000
3 á 10000	30000
5 á 5000	25000
8 á 2000	16000
10 á 1000	10000
70 á 500	35000
4900 á 130	637000
5000 nyer.	Korona 898000

Hatodik osztály
Betét 24 korona.
Huzás: 1902. szeptember 24-től október 21-ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1.000,000 korona

(Egy millió)

	1 Jut. Kor. nyer.	600000	600000
A melyik ezen 480 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.	1 á	400000	400000
	1 á	200000	200000
	1 á	100000	100000
	1 á	60000	60000
	1 á	40000	40000
	2 á	30000	60000
	3 á	20000	60000
	20 á	10000	200000
	50 á	5000	250000
	400 á	2000	800000
	720 á	1000	720000
	1000 á	500	500000
	27800 á	200	5560000
	30,000 nyer. és jutalom	Korona	9.550,000

Negyedik osztály
Betét 40 korona.
Huzás: 1902. augusztus 13. és 14.

Nyeremény		Korona
1 á		90000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 a	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
70 á	500	35000
3900 á	170	663000
4000 nyeremény		Korona 934,000

Ötödik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1902. szeptember 3. és 4.

Nyeremény		Korona
1 á		100000
1 á		30000
1 á		20000
1 á		15000
3 á	10000	30000
5 á	5000	25000
8 á	2000	16000
10 á	1000	10000
70 á	500	35000
3900 á	200	780000
4000 nyeremény		Korona 1.061,000

Az I. osztály huzása *1902 május hó 22. és 23-án* tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől). — Sorsjegyek a **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték** valamennyi elárusitóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi április hó 27-én.

Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay. ***Hazay.***

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1,000.000 korona.

1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény á **400.000**, **2000.000**, 2 á **100.000**, 1 á **90.000**, **80.000**, **70.000** á **60.000**, 1 á **40.000**, 5 á **30.000**, 1 á **25.000**, 7 á **20.000**, 3 á **15.000**, 31 á **10.000**, 67 á **5000**, 3 á **3000**, 432 á **2000**, 763 á **1000**, 1238 á **500**, 90 á **300**, 31.700 á **200**, 3900 á **170**, 4900 á **130**, 50 á **100**, 3900 á **80**, 2900 á **40**. Összesen

13,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január		Február		Március		Április		Május		Junius		Julius		Augusztus		Szeptember		Október		November		Deczember	
K	1	978	P	1	36451	P	1	86576	H	1	24212	S	1	6556	S	1	38200	H	1	40453	C	1	51647	V	1	80651	K	1	88261	P	1	83540	V	1	88953
S	2	26879	S	2	53703	S	2	17769	K	2	38026	C	2	35502	V	2	57285	K	2	64462	P	2	70552	H	2	84752	K	2	91400	S	2	2887	H	2	10453
C	3	51878																																	
V	3	71717	V	3	38297	S	3	65664	P	3	52597	H	3	83087	S	3	83677	K	3	17330	C	3	21625	V	3	32701	K	3	37410
P	4	26828	H	4	83953	H	4	59571	C	4	83493	S	4	74377	K	4	86023	P	4	92740	V	4	6303	S	4	39000	H	4	51630	S	4	56722
S	5	33540	K	5	10453	K	5	38183	S	5	17703	S	5	44307	K	6	52501	C	5	56307	S	5	64421	K	5	65900	C	5	79766
V	6	2887	S	6	37410	S	6	38315	H	6	8451	C	6	38204																				
H	7	32701	C	7	53722	C	7	19805	V	7	48553	K	7	35353	P	7	58038	V	7	65653	S	7	74309	H	7	92291	C	7	4040	S	7	10634
K	8	51630	P	8	79766	P	8	38915	K	8	53079	S	8	83143	H	8	83429	C	8	88709	V	8	17344	K	8	21611	P	8	34480	V	8	38117
S	9	65900	S	9	84303	S	9	86001	K	9	33521	C	9	75916	V	9	86576	S	9	93411	P	9	6556	H	9	38200	S	9	40453	S	9	51647	H	9	55176
G	10	83602	V	10	10634	V	10	38297	P	10	86623	K	10	83838	H	10	17769	S	10	24212	S	10	35302	K	10	57285	C	10	64462	V	10	70532	K	10	80641
P	11	4040	H	11	38117	H	11	91382	C	11	978	S	11	8558	K	11	38297	C	11	48026	V	11	52597	S	11	83087	P	11	88393	H	11	83677	S	11	84752
S	12	34480	K	12	55176	K	12	19824	P	12	26879	V	12	86451	S	12	59571	H	12	65664	H	12	74377	C	12	86023	S	12	92740	K	12	6303	C	12	17330
V	13	51647	S	13	80641	S	13	38959	S	13	51878	H	13	53703	C	13	83183	K	13	83495	K	13	88785	S	14	38204	P	13	17703	V	13	38081	S	13	34500	P	13	38179
H	14	70532	C	14	81752	C	14	86043	V	14	65828	K	14	79717	P	14	89315	V	14	96379	S	14	8451				H	14	44307	C	14	52501	S	14	56307
K	15	83677	P	15	17330	P	15	83361	H	15	83540	S	15	83953	H	15	19805	H	15	25319	C	15	35353	K	15	58038	K	15	65653	P	15	74309	V	15	81102
S	16	6303	S	16	38179	S	16	91400	K	16	2887	C	16	10453	V	16	38915	K	16	48553	P	16	53079	H	16	83143	S	16	83429	S	16	83709	H	16	85119
G	17	31500	V	17	56307	V	17	24525	S	17	32701	P	17	37410	H	17	60001	C	17	65809	S	17	75916	K	17	86576	C	17	93411	V	17	6556	K	17	17344
P	18	52501	H	18	81102	H	18	39980	C	18	51630	S	18	53722	K	18	83202	P	18	83953	H	18	88338	S	18	17769	P	18	24212	H	18	35202	C	18	38200
S	19	74309	K	19	85119	K	19	64421	P	19	65900	V	19	79766	S	19	91382	P	19	96625	H	19	8558	C	19	38297	S	19	48026	K	19	52597	C	19	57285
G	20	83709	S	20	17344	S	20	83547	H	20	83602	C	20	84303	C	20	19824	S	20	978	K	20	36451	P	20	59571	V	20	65664	S	20	74377	P	20	83087
P	21	6556	C	21	38200	C	21	92291	V	21	4040	P	21	10634	P	21	38959	V	21	26879	S	21	53703	S	21	83183	H	21	83493	C	21	83785	S	21	86023
K	22	35302	P	22	57285	P	22	21611	H	22	34480	S	22	38117	S	22	60043	H	22	51378	C	22	79617	V	22	89315	K	22	95379	P	22	8451	V	22	17703
S	23	52597	S	23	83087	S	23	40453	K	23	51647	C	23	55176	V	23	83261	K	23	65828	P	23	83953	H	23	19805	S	23	25319	S	23	35353	H	23	38204
G	24	7877	V	24	86023	V	24	64462	S	24	70532	P	24	80641	H	24	91400	C	24	83540	S	24	10453	K	24	38918	C	24	48553	V	24	53079	K	24	58038
P	25	8785	H	25	17703	H	25	83393	C	25	83077	S	25	84752	K	25	21625	P	25	2887	V	25	87410	S	25	60001	P	25	65809	H	25	75916	S	25	83143
S	26	8451	K	26	38204	K	26	92740	P	26	6303	V	26	17330	S	26	39000	H	26	32701	H	26	55722	C	26	83202	K	26	88338	P	26	83838	S	26	86576
G	27	35353	S	27	58038	S	27	24500	H	27	38179	C	27	64421	S	27	86001	K	27	79766	P	27	91382	V	27	96623	S	27	8558	P	27	17769
P	28	59079	C	28	88143	C	28	44307	V	28	52501	K	28	56307	P	28	83347	V	28	65900	S	28	84303	H	28	978	C	28	36461	S	28	38297
K	29	75916				P	29	65653	H	29	74309	S	29	81102	S	29	92291	H	29	83502	C	29	10634	V	29	38959	K	29	26879	P	29	58703	V	29	59571
S	30	8558				S	30	83429	K	30	83709	C	30	85119	V	30	21611	K	30	4040	P	30	38117	H	30	60043	S	30	51578	S	30	79717	H	30	83183
						V	31	93411				P	31	17344				S	31	34480	S	31	55176				C	31	65828				K	31	89315

Mikor van születésnapom? Mindenki kisérelje meg **szerencséjét a születésnapjára** feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek **postafordulattal** megrendelés esetén nálunk kaphatók, ugy hogy bárki kiválaszthatja saját számát. Ha időközben **e szám elfogyott volna**, hasonlót küldünk.

Az egész váltalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztályu **eredeti sorsjegyek** tervszerü betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) forint **—.75** vagyis **1.50** korona egy negyed (1/4) forint **1.50** vagyis **3.—** korona
egy fél (1/2) » **3.—** » **6.—** » egy egész (1/1) » **6.—** » **12.—** »

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy az összegnek postautalványon való előzetes **beküldése** ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet dijtalanul. Megbizásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 10-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK:
V., Váczi-körut 4. sz.
Muzeum-körut 11. sz.
Erzsébet-körut 54. sz.

TÖRÖK A. és T^SA

bankháza,

Budapest, VI., Teréz-körut 46a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.**

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához ..... darab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Az ..... korona összeg { **utánveendő** / **postautalvánnyal küldöm** / **mellékelve bankjegyekben (bélyegekben)** } A nem tetsző törlendő

Pontos czim: .....

Első nagyváradi

gyári festékraktár,

Nagyvárad,

Nagy-Teleki-utcza 532. szám, saját ház.

A megye legolcsóbb bevásárlási forrása:

1 kg borostyánkő szobapadlólack		— 75
1 kg spiritus	»	1 —
1 kg amerikai	»	1 —
1 kg linoleum	»	1 —

5 féle szinben gyorsan száradó tükörfénynyel és tartóssággal birnak.

Száraz és olajbatört festékek minden szinben. Szobafestő és mázoló **ecsetek** jutányos árban, angol kocsilackok (Nobles et Hoare) ugyszinte belföldi kocsi és bútor lackok nagy raktára.

Festék különlegességekben nagy választék!

Vidéki megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen teljesit. Arjegyzék kivánatra ingyen.

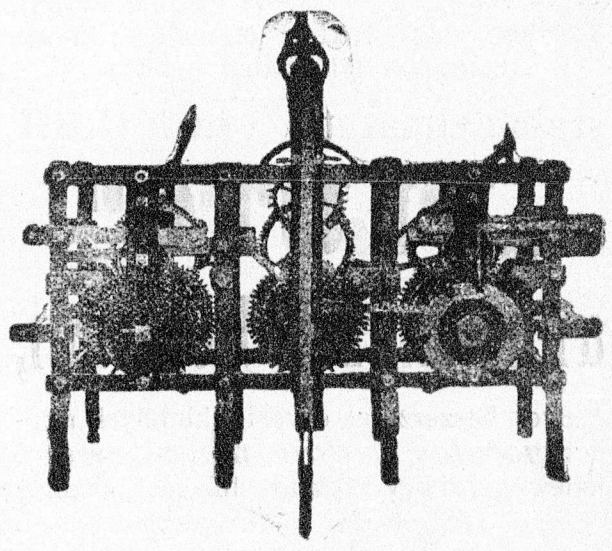
Tisztelettel

Gallovits I.

Ertesités.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség, valamint az egyházi és községi előljáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

Daday József ur lakatos és toronyórás üzletét,

melyben 16 éven keresztül mint művezető voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen, a régi jó hirnévhez méltóan, a régi czég alatt tovább folytatom.

Szives pártfogásukat és megrendelésöket, melyeket kifogástalanul olcsón és pontosan eszközlök, kérem és óráimért 10 évi jótállást vállalok, vagyok kiváló tisztelettel:

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készitő,

Nagyvárad, Szent János-utcza 20 szám.

Telefon-szám 384. 50

Fő-üzlet: **Zöldfa-u. elején.** **HÁASZ MANÓ női divatáruháza, Nagyvárad.** Fiók-üzlet: **Amerikai áruház.**

Szives figyelmét kivánom felhivni a t. vevőközönségnek remekül összeválogatott

tavaszi ujdonságaimra

és tekintettel a mindenki által ismert **óriási forgalomra**, abban a helyzetben vagyok, hogy határozottan **olcsóbban adhatok, mint bárki.**

T. vevőim még azon előnyben részesülnek, hogy már 10 frt bevásárlásnál, bárha az részletekben történik is,

saját műtermemben (Zöldfa-utcza 29. sz.) készült 60 cm. magas életnagyságu fényképet kapnak teljesen ingyen,

csupán a papirkeretért s a reá való feszitésért önköltségemet, 1 frt 50 krt számitom fel. Maga ez életnagyságu fénykép a világ egy müintézetében sem szerezhető be olcsóbban, mint 10 forintért.

Biharvármegye gazdaközönségének

figyelmét felhivjuk ***56 év óta fennálló üzletünkre***, hol

gazdasági gépek

kijavitása és jókarba helyezése gyorsan, pontosan és

feltünő jutányos árban

teljesittetik.

Ugyanott raktáron tartjuk a számos kitüntetést nyert

világhirü nagyváradi

érczcsengőket,

továbbá a czégtulajdonos **EHRLICH MÓR** ur által feltalált s szabadalmazott

tömlő-kapcsolókat,

melyek minden gazdasági és községi fecskendőhöz szükségesek és nélkülözhetetlenek.

Továbbá nagy raktárt tartunk a ***szenzációs*** találmányt képező

szabadalmazott viznélküli

„PLUTO"

árnyékszék-betétből,

melyek beszerzését orvosi tekintélyek minden ***gondos családapa*** kötelességévé tették, minthogy azok alkalmazása számos betegségnek elejét veszi.

Czégünk ***speciálitását*** képezik még: szabadalmazott szürőkészülékkel ellátott

szivattyus-kutak,

nemkülönben ***hirneves templomi, gazdasági és iskolai***

harangok

és általában mindennemü ***géprészek*** előállitása és bármilyen ***érczmunka***.

Rosenthal és Ehrlich

érez- és harangöntők, szabadalmazott kutkészitők. Csengő-gyár.

Alapittatott 1847-ben.

Nagyvárad, Szacsvay-utcza

(saját ház).

Eladó szőlőkaró.

A nagyváradi vasuti állomáshoz 1 óra járásnyira, Hornyánszky ur erdeje mellett, a váradi hegygyel határos »Petrezselyem« oldalon, 50,000 drb hasitott

tölgyfa szőlőkaró

eladó. Értekezhetni a helyszinen levő megbizottakkal mindennap.

Ugyanott ***hasáb*** és ***galyfa*** is jutányos áron eladó. 165

A legujabb

női felöltők

és remek szép tavaszi ruhakelmék

már megérkeztek

SPITZER TESTVÉREK divatáru-házába,

melyek meglepő olcsó áraik és remek szép minőségükért

általános feltünést keltenek.

Kivételes olcsóság!

Elegáns legujabb tavaszi ruha — — — **2** forin
Divatos finom fekete ruha — — — **3** forin
Tavaszi legujabb angol ruha — — — **4** forin

Finom Mohair női ruhára 1 frt.	Finom Luster női ruhára 1 frt 20 kr.	Finom camgarn női ruhára 1 frt 50 kr.	Selyem kelme **menyasszonynak** 75 kr.	Fekete legfinomabb divatkelmék 1 frt 20 kr.
Kitünő jó kartonok 20 kr.	Finom angol mosó kelmék 35 kr.	**Női felöltők**	Legujabb női blous 1 frt 20 kr.	Blous selymek 1 frt 20 kr.
Remek napernyők 2—5 frtig.	Remek szép **tavaszi kabátok** Legfin. tavaszi kabátok (selyem bélés) Elegáns divatos tavaszi **gallérok** Igen csinos leányka **kabátka** Legujabb **női paletot** **Legujabb függönyök 1 frt 20 kr.**		5, 6, 8 frt 10, 12, 15 frt 6, 8, 10 frt 5, 6, 7 frt 10, 12, 16 frt **Agyteritők 2 frt.**	**Hölgy-esernyők** legujabb 2 frt.
Hölgy vászon női ingekre 6 frt.	Hölgy-shiffon női fehérnemüre 6 frt.	**Szőnyegek** **20** krtól **2** frtig.	Uri-vászon lábravalóra 8 frt.	Uri-siffon ingekre 9 frt 50 kr.
Magyar vászon lepedőkre 5 frt.	Magyar siffon ágynemüre 7 frt.	*Paplanok* 1.60 2.50 3 frt.	Matraczok 5, 7 és 10 forint.	Uri-ingek legjobb minőségü 1 frt 60 kr.

Menyasszonyi kelengye

legkedvezőbb bevásárlási helye. Teljes kelengye már 100 forinttól kezdve a legfinomabbig.

STROHMAYER PÁL

áruháza,

Nagyvárad, Szt. László-tér 1., kishidfő.

A volt Kunz József és Társa czég helyiségében.

Bejárat a Gazdasági bank alatt, **nem a sarkon**.

Elsőrendü vászon és fehérnemü üzlet.

Valódi rumburgi vásznak gyári raktára.

Férfi és női fehérnemü vállalat.

Menyasszonyi kelengyék

200 koronától 10.000 koronáig.

Teljesen ujonnan berendezett nagy szőnyeg osztály.

Mindennemü futó és pamlag szőnyegek, ágy és asztal teritők, szövet és csipke függönyök stb. a legujabb divat szerint minden igénynek megfelelő minőségekben, a ***legolcsóbb árak mellett***.

Paplan és matracz vállalat.

Szolid szabott árak, pontos kiszolgálás!

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték főelárusitója a Biharmegyei Takarékpénztár

ajánl sorsjegyeket a **X. sorsjáték**

I-ső osztályához

eredeti árakon.

Sorsjegyeink kaphatók:

a **Biharmegyei Takarékpénztár** üzlethelyiségében Kossuth-utcza, 19/20.

Lukács Mór főszsdéjében Bémer-tér
Rosenblüh Béla » »
K. Franki Mari » Nagypiacz-tér
Steier Jakab » Szt. László tér

A nyereményeket **azonnal** készpénzben fizetjük. 158

Huzás már május hó 22-én.

HOFFER BERTALAN

paplan és matrácz különlegességek gyártása

NAGYVÁRAD, Fő-utcza. (Bazár-épület).

Milyen csalódás

éri azokat, kik mindent hisznek, azt is, hogy a házilag elkészitett paplanokat a kereskedők készitik a saját mühelyükben, pedig az nem igaz, mert csak az én gyári helyiségemben készülnek a valódi, kitünő

PAPLANOK!

Ez a házilag készült, valódi paplan, a többi csak rossz utánzat, a mit a vevő, sajnos, csak a saját kárán tud meg, de már későn.

Ruge paplan. . .	1 frt 60 kr.	Kasmier paplan . .	2 frt 40 kr.	Gloria paplan . . .	3 frt 25 kr
Jobb » . .	1 » 80 »	Jobb » . .	3 » 60 »	Atlasz v. selyem paplan	6 » — »

Gratiöz, kelengye-paplan, atlasz . . . 10 frt. | Valódi gyapju kásmir . . . . 10 frt.

Paplan-áthuzás jutányosan elvállaltatik.

Szabóknak különösen ajánlom táblás és méteres vattáimat

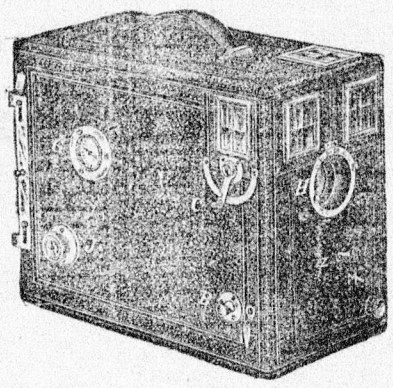
Tisztelettel **HOFFER BERTALAN** Fő-utcza, (Bazár-épület).

Megóvás végett

a nyári idényre szőrmeárut, valamint szőnyegeket, függönyöket, ruhanemüeket kezesség mellett elvállalok

AUSLÄNDER S.

Telefonszám 344.

Képes árjegyzék bérmentve.

Mindennemü

fényképészeti kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL

Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Horváth János

szücs-mester.

Üzlethelyiség: Nagyvárad, Olaszi, Fő-utcza, Orsolya-zárdával szemben.

Nyári megőrzés végett uti bunda, városi kabát, lábzsákot és szóval mindenféle szőrmeárut, szőnyegeket és függönyöket stb.

Lakás: **Nagy-Magyar-utcza 332. szám** (saját ház).

Mély tisztelettel

Horváth János,

127 szücsmester.

Raktárhelyiség biztositva van tüz ellen 12 ezer koronáig.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony czélokra szánt

XXII. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.822 nyeremény**t tartalmaz **készpénzben 442.850 korona** összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik

A huzás visszavonhatlanul 1902. évi junius hó 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Verdere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

162. **A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátékok osztálya.**

---

5 forint bevásárlásnál minden ráfizetés nélkül egy ingyen fényképes mellti vagy medailon, vagy nyakkendőtü.

Minden 5 forintos bevásárlásnál egy 50 cm. méter magas és 40 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint.

A tavaszi szezon beálltával van szerencsénk raktárunkon levő legujabb saten, selyem, szövet és mosó *blousainkat, nyakkendőket, divatos alsószoknyákat, nap- és esőernyőket, sétapálczákat, gyermekruhácskákat,* férfi, női és gyermek *keztyüket és harisnyákat* ajánlani, melyek a legjobb minőségben és legolcsóbb árban kaphatók. Nagy raktárt tartunk férfi, női és gyermek *fehérnemüekben*, továbbá mindenféle gyermek *játékszerekben, gyermekkocsikban és reformszékekben. Szobadiszek, faldiszek, pálmák, továbbá evőeszközök, útazó kosarak és bőröndök* **igen olcsó árban** kaphatók.

Különös figyelmébe ajánljuk a n. é. vevőközönségnek, hogy minden 5 frtos bevásárlásnál egy 50 cm. hosszu és 40 cm. széles és minden 10 frtos bevásárlásnál egy 70 cm. hosszu és 55 cm. széles **ingyen fényképet** adunk, csupán a keretért kell a nagyobb fényképért 1 frt 50 kr., a kisebb fényképnél 1 forintot fizetni. Minden ráfizetés nélkül kap a vevő 5 frtos vásárlás után egy fényképes melltüt, vagy medailont, vagy nyakkendőtüt. Megjegyezni kivánjuk, hogy a vevők minden legkisebb bevásárlásról is kapnak szelvényt, mely összegyüjtve 5 vagy 10 forint összegig jogosit fényképre.

A nagyérdemü közönség pártfogását kéri

Friss és Társa, korona- és fillér-bazár, Fő-utcza.

Minden 10 forintos bevásárlásnál egy 70 cm. méter magas és 50 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint 50 kr.

5 forintos bevásárlásnál minden ráfizetés nélkül ingyen fényképes melltü vagy medaillon vagy nyakkendőtü.

ALKALMI VÉTEL.

Figyelem!

Flegman Ármin áruháza

Nagyvárad, Bémer-tér, értesiti a n. é. közönséget, hogy tulhalmozott raktára miatt **szines selymeket, napernyőket** és **selyem blousokat** mélyen reducált árban kiárusit. Mindenki saját érdeke e tényről meggyőződést szerezni. — Minden más raktáron levő czikkek nevezetesen gyönyörü franczia batistok, a legujabb fekete és szines ruhakelmék, különlegességek batist-blousok és divatövekben, valamint női fehérnemü, vászon- és asztalnemüek ösmert »szolid szabott árakban« kaphatók.

A KI AKAR

legujabb divatu női ruhaszöveteket, delain, karton, vászon, chiffon és mindennemü női divatáru czikket

olcsón és jól vásárolni,

az látogassa meg az »*Amerikai áruházat*« FŐ-UTCZA, BAZÁR- (SZINHÁZI)-ÉPÜLET — minden vevő a ki 10 forintért (habár részletekben is) vásárol, egy

életnagyságu fényképet

nagyobbitást papir kerettel ellátva *1* forint *50* krajczárért kap.

FÉLIX-FÜRDŐ

(Nagyvárad mellett.)

Kényelmes közlekedés, **vasuton Nagyváradtól** félóra, **kocsin** háromnegyed órai távolban. **Május** és **augusztus hónapokban** naponta **10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik** Nagyváraddal. Az uj vasuti állomás közvetlenül a fürdő-telep mellett van.

Az európai hirü 49° C. **természetes hévviz** javalva van: **az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savós izületi loboknál, csonttörések és ficzamok után visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.**

Állandó fürdőorvos: Dr. MATULAY KÁROLY.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák **napi ára 1 kor. 60 fill.** és **6 kor.** között váltakozik, **gyógyterem (Coursalon) hirlapokkal, zongora és teke-asztallal. Terászok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek** a fürdő telepén és mellette elterülő őserdőben. **Az erdőben jó teke-pálya van.**

Hat **tükörfürdő, család-** és **kádfürdőkön** kivül **mórfürdők** is vannak rendszeresitve.

A régi Félix meder egészen ujonnan lett átalakitva, kényelmes vetkező és **pihenő helyekkel** s mint **eddig ezen rendkivüli gyógyhatásu a régi forrás felett épült fürdő,** meghagyva az **ősrégi szokást, közös fürdésre** használtatik.

Nagyváraddal telefon-összeköttetés. Prospektust kivánatra küld bérmentve

157

a Fürdőkezelőség.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.